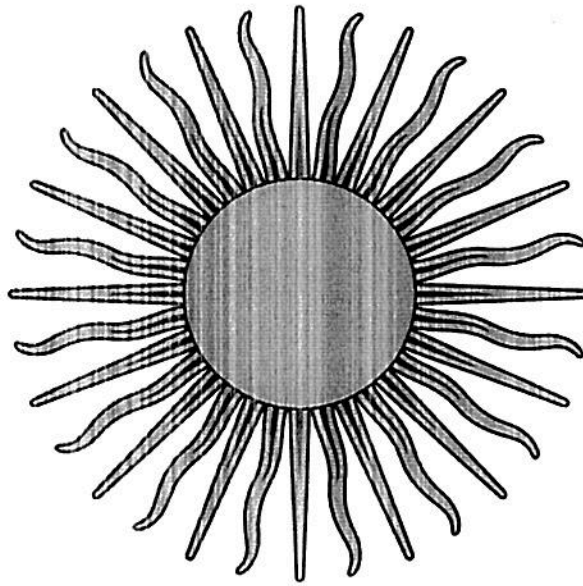

LŐRINCI „NAPSUGÁR” ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

OM: 031346

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025.

LŐRINCI „NAPSUGÁR” ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Intézmény OM azonosítója: 031346	Igazgató aláírása
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület nevében aláírás	Alkalmazotti közösség nevében
Szülői szervezet nevében aláírás	Fenntartó nevében aláírás
A dokumentum jellege: nyilvános	
Iktatószám:.....2021	Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig
P.h.	

Tartalom

AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI.....	5
A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE.....	7
A PROGRAM RENDSZERÁBRÁJA.....	8
BEVEZETŐ GONDOLATOK.....	9
I. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	10
II. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	13
1. Az egészséges életmód alakítása.....	13
2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	18
3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	22
III. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	25
1. Személyi feltételek	25
2. Tárgyi feltételeink	26
3. Az óvodai élet megszervezése	28
4. Az óvoda kapcsolatai.....	31
IV. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	36
1. Játék	36
2. Verselés, mesélés.....	39
3. Ének, zene, népi játék, tánc	41
4. Mindennapos mozgás.....	42
4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	44
5. A külső világ tevékeny megismerése, környezetünk mennyiségi és formai összefüggései.....	45
6. Munkajellegű tevékenység.....	47
5. Tevékenységekben megvalósuló tanulás	49
V. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	51
VI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK	53
6.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének elvei, feladatai	53
6.2. Tehetséggondozás az óvodában	55
6.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.....	57
6.4. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek	58
7. GYERMEKVÉDELEM INTÉZMÉNYÜNKBEN	61
8. BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM AZ ÓVODÁBAN	63
FÜGGELÉK.....	68

AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI

1	A költségvetési szerv neve:	Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde
2	A költségvetési szerv székhelye:	3021 Lőrinci, Rákóczi Ferenc utca 73.
3	Telefón:	37/388-262
4	E-mail:	napsugarovi@lorinci.hu
5	Feladatellátási helye:	3024 Lőrinci, Nefelejcs utca. 3.
6	Telefón:	37/389-805
7	Az intézmény OM azonosítója:	031346
8	Az intézmény vezetője:	Kerekné Bicskei Anita
9	Az intézmény típusa:	Óvoda, bölcsőde
10	Az intézmény fenntartója:	Lőrinci Város Önkormányzata
11	Az intézmény jogállása:	Önálló jogi személy
12	Csoportok száma:	6 óvodai + 1 bölcsődei csoport
13	Területi bontásban:	Lőrinci: 4 csoport, Selyp: 2 csoport
14	Az óvodai nevelés nyelve:	magyar

Jogszabályban meghatározott közfeladata:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13§. (1) bekezdése, 6. pontja, valamint a 2011.évi CXCV törvény értelmében óvodai nevelés, továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42.§ (1) bekezdés alapján bölcsődei gondozás és nevelés.

Költségvetési szerv alaptevékenységi besorolása

Államháztartási szakágazat: 851020 Óvodai nevelés

Kormányzati funkció:

013350 Önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok

091140 Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai

091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai

091120 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának, szakmai feladatai

096015 Gyermekek nevelését köznevelési intézményben

104031 Gyermekek bölcsődei ellátása

104037 Intézményen kívüli gyermeknevelés

Az óvoda pedagógiai programja módosításának ideje: 2025. 08.22.

A törvényi elvárásoknak megfelelően szülői igény szerint hitoktatási lehetőséget biztosítunk.

Hatálya:

A Pedagógiai program az igazgató jóváhagyásával lép hatályba a kihirdetés napján és határozatlan időre szól.

Felülvizsgálata: négyévenként, illetve szükség szerint

Módosítása: az igazgató hatásköre, kezdeményezheti a nevelőtestület.

A módosítás lehetséges indokai:

- a program bevezetését figyelemmel kísérő ellenőrzést, értékelést követő módosítási javaslat
- a nevelőtestület 70%-os indítványa
- feladatellátás változása
- jogszabályi elvárás.

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület elfogadja el és a fenntartó hagyja jóvá. A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A Pedagógiai Program személyi hatálya kiterjed:

- az óvodával jogviszonyban álló pedagógusra, alkalmazottakra
- az óvodával jogviszonyban álló gyermekekre
- az intézménnyel jogviszonyban nem álló, de az intézményben munkát végző pedagógusra.

A Pedagógiai Program területi hatálya kiterjed:

- az óvodán belüli tevékenységekre
- az óvoda által szervezett külső programokra.

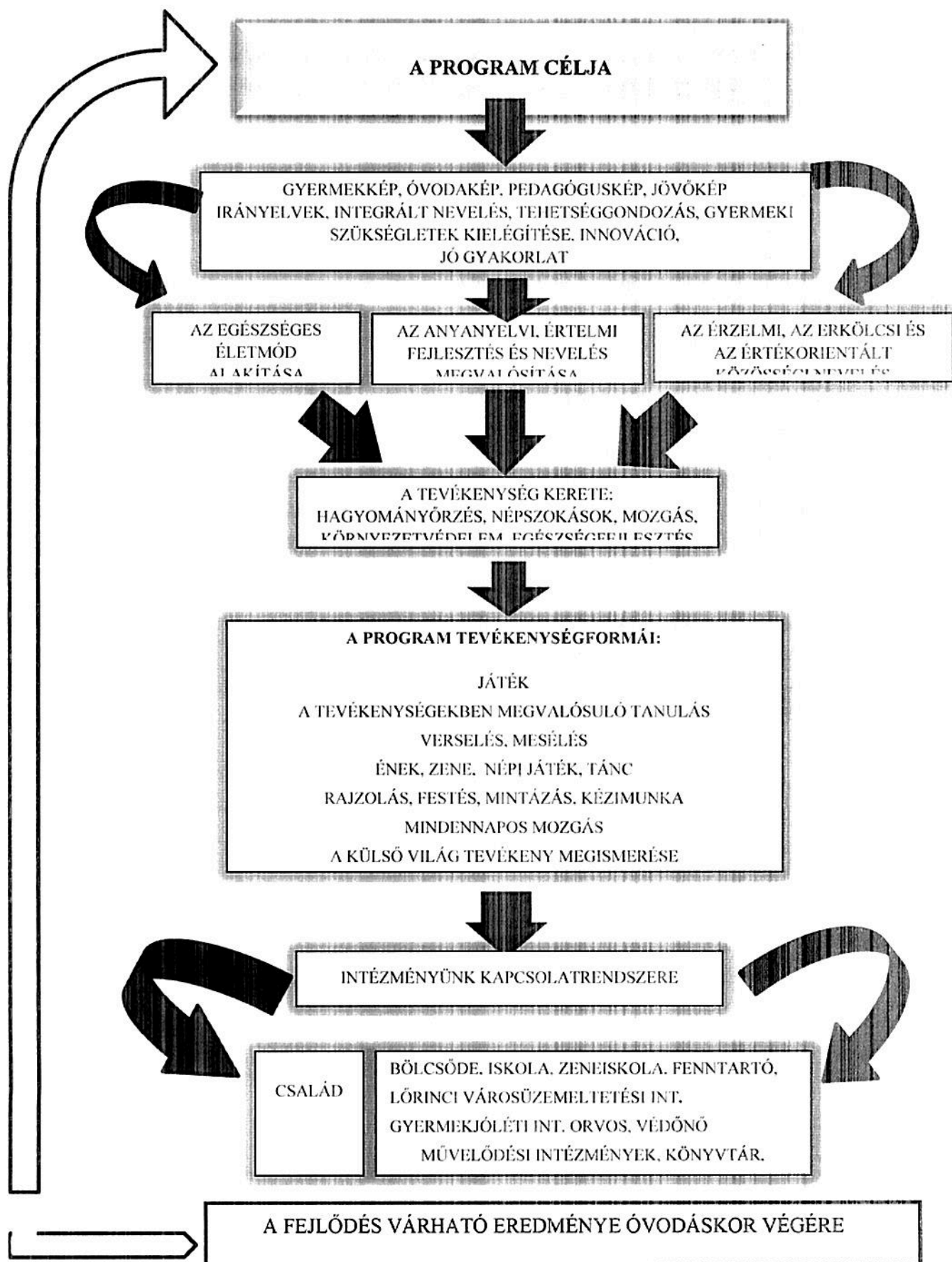
A program nyilvánosságának biztosítása, a tájékoztatás adásának és tájékoztatás kérésének szabályozása:

- beiratkozáskor és az első szülői értekezleten való tájékoztatásnyújtás (igazgató)
- szülő kérésére előre egyeztetett időpont alapján, szóban (igazgató)
- a csoport szülői értekezletek alkalmával (csoportban dolgozó pedagógusok)
- az óvoda honlapja
- egy példánya a többi intézményi szabállyal együtt átolvasásra elkérhető.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti Köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet Államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet a Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 48/2012 (XII.12) EMMI rendelet pedagógiai szakmai szolgáltatásokról, és közreműködés feltételeiről.
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. Törvény a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez Oktatási Hivatal
- Országos tanfelügyelet KÉZIKÖNYV ÓVODÁK SZÁMÁRA
- Önértékelési kézikönyv ÓVODÁK SZÁMÁRA
- Nagy Jenőné: Tehetségígéretek gondozásának elmélete és gyakorlata

A PROGRAM RENDSZERÁBRÁJA

BEVEZETŐ GONDOLATOK

A Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde köznevelési intézményként a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készíti el pedagógiai programját, és ennek megfelelően végzi nevelő-oktató feladatait. Az intézmény alapvető küldetése a 3–7 éves korú gyermekek óvodai nevelése, amelyet kiegészít a bölcsődei ellátás, ezzel is támogatva a családok mindennapjait és a gyermeknevelés folyamatosságát.

Az óvoda két feladatellátási helyen működik: Lőrincin négy, Selypen két óvodai csoport biztosítja a nevelést, a selypi feladatellátási helyen pedig egy bölcsődei csoport működik. Nevelőmunkánk középpontjában minden gyermek személyisége és érdeke áll. Valljuk, hogy minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, fejlődésükhöz pedig olyan szeretetteljes, biztonságos és elfogadó légkör szükséges, ahol a játék, a mozgás, a közösségi élmények és a tapasztalati tanulás biztosítja számukra a fejlődés természetes útját.

Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk azokra a gyermekekre, akik fejlődésükben, nevelésükben vagy közösségi beilleszkedésükben külön támogatást igényelnek. Szükség esetén biztosítjuk a szakemberekkel való együttműködést, az egyéni fejlesztést és a differenciált pedagógiai gyakorlatot. A társadalmi változások következtében feladatunk lehet a más nemzetiségű, illetve bevándorló vagy hazájukat elhagyni kényszerülő gyermekek integrációja is, amelyet a multikulturális nevelés eszközeivel, az elfogadás, a nyitottság és a tisztelet értékeire építve valósítunk meg.

A szülőkkel való partneri együttműködést alapvetőnek tartjuk, hiszen a család és az óvoda közös felelőssége a gyermek fejlődése. Kapcsolatainkban a bizalom, a folyamatos tájékoztatás és az együttműködés a meghatározó. Intézményünk nyitott és befogadó szemléletű, együttműködik a helyi közösségekkel, kulturális intézményekkel és szakmai szervezetekkel. Lehetőségeinkhez mérten szakmai kapcsolatot építünk vagy tartunk fenn küllhoni magyar óvodákkal is, amennyiben ennek feltételei adottak.

Nevelőtestületünk elkötelezett a szakmai fejlődés és megújulás mellett. Pedagógusaink rendszeres továbbképzéseken és önképzéseken vesznek részt, nyitottak az új módszerek és nevelési eljárások átvételére. Az elmúlt évek során olyan programokat vezettünk be, amelyek gazdagítják pedagógiai munkánkat és segítik a gyermekek testi-lelki fejlődését. Intézményünk elnyerte a „*Biztonságos Óvoda*” címet, amely a gyermekek védelmét és biztonságát helyezi középpontba, valamint részt veszünk a „*Boldog Óvoda*” programban, amely a gyermekek érzelmi intelligenciáját, önismeretét és társas kapcsolatait fejleszti. Ezek a programok hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermekek kiegyensúlyozott, magabiztos és nyitott személyiséggé váljanak.

Kiemelt feladatunk a környezeti nevelés és a fenntarthatóság szokásainak alakítása. A gyermekek mindennapi tapasztalataik során megtanulják tisztelni a természetet, felelősen viszonyulni környezetükhöz, és elsajátítják a fenntartható életmód alapjait. Intézményünk három alkalommal – legutóbb 2024-ben – elnyerte a „*Zöld Óvoda*” címet, amely nemcsak elismerést, hanem kötelezettséget is jelent számunkra a környezettudatos szemlélet következetes képviselésére és közvetítésére.

A Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde olyan intézmény, ahol a hagyomány és az innováció egyaránt helyet kap, ahol a gyermekek szeretetteljes és biztonságos közösségben fejlődhetnek. Célunk, hogy minden nálunk nevelkedő gyermek nyitott, érdeklődő, boldog és kiegyensúlyozott kisgyermekként élje meg óvodás éveit, és megfelelő alapokkal, élményekkel gazdagon kezdje meg iskolai életét.

I. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

*„Keresem minden gyerek saját titkát, és azt kérdezem:
hogyan segíthetném abban, hogy önmaga lehessen.”*

/Janus Korczak/

Gyermekekép

Óvodánkban a gyermek a nevelés középpontja. Úgy tekintünk rájuk, mint egyedi és megismételhetetlen személyiségekre, akik genetikai adottságaik, az érés törvényszerűségei és a környezeti hatások együttes eredményeként fejlődnek. A család elsődleges nevelő szerepét elismerve az óvoda biztonságot, szeretetet és elfogadást nyújt, amelyben a gyermekek személyisége szabadon kibontakozhat.

Célunk, hogy a hozzánk járó gyermekek:

- tisztában legyenek saját testi és szellemi értékeikkel, fejlődjön önismeretük,
- empátikusan, szolidárisan forduljanak társaik felé,
- érdeklődőek, vidámak, nyitottak legyenek a jóra és a szépre,
- igényeljék a mindennapi mozgást, az egészséges életmódot és a szabad levegőn való tartózkodást,
- játék és tapasztalás útján bővítsék ismereteiket, és legyenek képesek azokat alkalmazni,
- megfelelő kommunikációs és kapcsolatteremtő képességekkel rendelkezzenek,
- tiszteljék és becsüeljék az emberi és természeti értékeket,
- felkészülten lépjenek tovább az iskolai élet kihívásaira.

Hitvallásunk és jövőképünk

„Mosoly tükröződjön minden gyermek arcán.”

Pedagógiai hitvallásunk, hogy a gyermekeket mindig tisztelet, szeretet, elfogadás, megbecsülés és különleges védelem övezze. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek azonos színvonalú, szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, és lehetőséget kapjon a hátrányok csökkentésére.

Az óvodai nevelés során:

- biztosítjuk a gyermekek jogainak érvényesülését és emberi méltóságát,
- elősegítjük a különbözőségek elfogadását és elfogadtatását,
- teret adunk az egyéni képességek kibontakoztatásának,
- differenciált fejlesztéssel támogatjuk a felzárkóztatástól a tehetséggondozásig tartó folyamatot,
- minden gyermek és család számára egyenlő hozzáférést biztosítunk az óvodai nevelés szolgáltatásaihoz.

Óvodakép

Az óvoda a köznevelési rendszer önálló, szakmai alapokon működő intézménye, amely a családi nevelés kiegészítőjeként, a harmadik életévtől az iskolába lépésig kíséri a gyermek fejlődését.

Funkciói:

- óvó-védő,
- szociális,
- nevelő és személyiségfejlesztő.

Az óvoda célja a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a személyiség kibontakoztatása, figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat, valamint az eltérő fejlődési ütemet. Kiemelt feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogatása, a hátrányok csökkentése és a tehetséggondozás.

Az óvodai nevelés alapelvei:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze,
- lehetőséget adunk a személyiség fejlődésére, az egyéni készségek és képességek kibontakoztatására,
- a pedagógiai hatásokat a gyermek egyéni sajátosságaihoz és fejlődési üteméhez igazítjuk,
- biztosítjuk a derűs, szeretetteljes és érzelmi biztonságot nyújtó óvodai légkört,
- változatos tevékenységeket kínálunk, prioritást élvez a szabad játék,
- közvetítjük az életkornak és egyéni képességeknek megfelelő műveltség tartalmakat és értékrendet,
- a személyi és tárgyi környezet optimális feltételeket nyújt az egészséges fejlődéshez.

Az óvodai nevelés során gondoskodunk arról, hogy a nemzetiségi vagy etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek megőrizhessék önazonosságukat, ápolhassák kultúrájukat, fejleszthessék nyelvi készségeiket. Amennyiben hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei vagy más nemzetiségű gyermekek kerülnek közösségünkbe, biztosítjuk számukra a befogadó, önazonosságukat tiszteletben tartó, multikulturális nevelésen alapuló integrációt.

Pedagóguskép

Az óvodapedagógus személyisége meghatározó minta a gyermek számára. Pedagógusaink:

- képesek a gyermeki személyiség fejlesztésére és kibontakoztatására,
- befogadóak, elfogadóak, és differenciált bánásmódot alkalmaznak,
- az egyéni fejlődési ütemet figyelembe véve támogatják a gyermek értelmi, érzelmi, testi, szociális és erkölcsi fejlődését,
- közvetítik nemzeti hagyományaink és az egyetemes emberi értékek elsajátítását,
- hiteles, szakmailag felkészült, szeretetteljes és nyitott magatartásukkal példát mutatnak a gyermekek számára.

Pedagóguskompetenciák a 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet alapján:

1. szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás,
2. pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók,
3. a tanulás támogatása.

4. a tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség,

5. a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység,

6. a pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése,

7. a környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja,

8. kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás, valamint

9. elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért.

A mindenkor érvényben lévő törvényi szabályozások határozzák meg feladataikat. Szabályozók még: a Pedagógiai Programunk tartalmi elemei, valamint a személyre szabott munkaköri leírás.

II. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

1. A sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, lelki és szociális érettség kialakítása az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével. Kiemelten a különleges gondozást igénylő gyermek ellátása.
2. Támogató környezetet teremtünk, melyben a felnövő gyermek maga is befogadóvá, elfogadóvá, együttműködővé, segítőkesszé válik.
Kiemelt célunk a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.
3. A gyermekek jogainak biztosítása, emberi méltóságának tiszteletben tartása az alábbiak szerint:
 - a megfelelő nevelés megvalósítása biztonságos, egészséges környezetben
 - a megfelelő pihenés, a testmozgás és az étkezés, biztosítása
 - a vallási, világnézeti és személyi szabadság, az önrendelkezési jog, családi és magánéleti jog alapján
 - személyes állapotának megfelelő megkülönböztetett ellátás, különleges fejlesztés. Az alapellátáson túl is: sajátos nevelési igényű gyermeknek, joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították
 - a gyermek szülei a pedagógiai szakszolgálatokhoz valamint az oktatási jogok biztosához tudjanak fordulni

Cél: Inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú nevelési attitűddel a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekvés. Az egyenlő hozzáférés lehetőségének biztosítása minden gyermek számára, valamennyi, a neveléssel összefüggő területen. A sajátos nevelési igényből adódó hátrányok csökkentése.

AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI:

Az óvodáskorú gyermek testi és lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- az életvezetési készségek fejlesztése, mellyel alakul a gyermekek a problémamegoldó gondolkodása, alkalmazkodóképessége, a hatékony kommunikációja;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;

- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Egészségnevelési területeink: Programunkban az egészséges életmódra nevelés terén a prevencióra és korrekcióra, az egészség megőrzésére, valamint az egészséget elősegítő életmódra helyezük a hangsúlyt.

Cél: Gyermkeink *testi, lelki, értelmi szociális* harmóniájának megteremtése. Életkoruknak megfelelő optimális életritmus az *egészségmegőrzés* szokásainak kialakítása, tekintettel egészségi állapotuk változásaira, *valamint a szülők otthoni, egészségnevelő feladatainak figyelembevételére és az egészségügyi szolgálatokkal, valamint az étkeztetést biztosító intézménnyel való együttműködésre.*

Óvodapedagógusok és munkájukat segítők feladatai:

Egészségnevelési feladataink során az esélyegyenlőség megvalósítását kiemelten kezeljük. A rosszabb szociális helyzetű, kulturálisan elmaradt társadalmi csoportoknak az óvoda egészségnevelési programját, a szülőkkel való kommunikációt az otthoni életmódra vonatkozóan, az óvodás gyermek családjának egészségi esélyeihez alakítjuk.

Az egészséges, nyugodt, biztonságos és szeretetteljes légkör, valamint a megfelelő tárgyi környezet megteremtése, folyamatos biztosítása. A környezet tisztán tartására, rendjének megóvására való igény kialakítása.

Csoportszobáink eszközeinek rendben tartása, más tevékenységhez használt eszközök tisztán tartása, azok használatának szakszerű megismertetése.

Óvodáink udvarának felszereltségénél figyelembe vesszük, hogy sokféle tevékenységet szolgáltasson a különböző évszakokban és napszakokban. A baleset megelőzése elsődleges, fontos szempontunk. Óvodapedagógusaink részt vesznek elsősegélynyújtási ismereteket nyújtó tanfolyamon annak érdekében, hogy szükség szerint hatékonyan tudjanak reagálni ezekben a helyzetekben.

Törekszünk a betegségek megelőzésére, a gyermekek egészségének megőrzésére. Egészségmegőrző szokásokat alakítunk ki. A beteg gyermeket elkülönítjük. Alakítjuk a gyermekek alapvető személyi higiéniáját. Beosztás szerint igénybe vesszük a sószoja jótékony hatását.

A testi, lelki egészség megőrzése fontos feladat az óvodai élet során. A lelki egészség megőrzése érdekében biztosítjuk érzelmi életük szükségleteit, érzelmeik kifejezésére teret engedünk, esetleges sérelmeik, szorongásaik oldására lehetőséget nyújtunk az önkifejezés változatos tevékenységeivel, drámajátékok megismerésével, a Boldogságórák témaköreinek mindennapi tevékenységekbe való beemelésével.

A gerinc és a mozgásszervek elváltozásainak megelőzése érdekében a helyes testtartás kialakítására törekszünk, ezért intézményünkben csoportonként tartásjavító tornával szolgáljuk a prevenciót.

A napirendet, óvodánk sajátosságainak figyelembe vételével, a gyermekek mozgásigényét előtérbe helyezve, évente kétféleképpen tervezzük meg.

Az időjárástól függően fokozatosan növeljük a szabad levegőn eltöltött tevékenységek idejét. Hőség tervet valósítunk meg, amely kiterjed a bőr UV-védelmére, a folyadék pótlására. Fejlesztjük szervezetük ellenálló képességét, edzettségüket.

Gondozás:

Kellemes, nyugodt, biztonságos környezetet igyekszünk biztosítani a gyermekek számára, hogy testi komfortérzetének kielégítése megvalósuljon.

A gondozási feladatok végzése közben fontosnak tartjuk a gyermek – felnőtt közötti bensőséges kapcsolat kialakítását. A felnőtt (szülő, óvodapedagógus, dajka) mindig mintát ad a gyermek számára.

Fontos a testápolás, öltözködés és az étkezési szokások megalapozása, kialakítása, hogy az óvodáskor végére mindezek szükségletté váljanak. A gondozás hozzájárul a gyermek egészségének megőrzéséhez, a prevencióhoz, jó közérzetéhez és elősegíti növekedését, fejlődését. Mindez a gyermek személyiségefejlődéséhez vezet hosszú távon.

Az elvégzendő feladatokat, az ismeretek nehézségi fokát a képességekhez mérten egyénenként növeljük. Lehetőséget biztosítunk, hogy a gyermek mindig kudarc nélkül javíthassa hibáit.

A szokás kialakítása többszöri ismétel, gyakorlás eredménye. Azokra a cselekvésekre, viselkedési formákra irányul, amelyeket szokássá akarunk fejleszteni.

Fontosnak tartjuk, hogy minden tevékenységüket tudatos, pontos szóbeli megerősítés kísérje.

Az egészséges életmód szokásainak kialakításában a következő módszereket alkalmazzuk: példaadás, minták bemutatása, beszélgetés, magyarázat, ellenőrzés értékelés, hibajavítás, dicséret.

A befogadás időszakában minden gyermekkel együtt végezzük a teendőket, hogy megtanulják a testápolási szokások sorrendjét.

Higiénés szabályok:

Fontosnak tartjuk a testápolás során a gyermekek egészségének védelmét, testük gondozását. Olyan stabil szokásrendszer kialakítása a feladatunk, amely rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat, és igényességüket megalapozza.

A szülőkkel közösen, együttműködve törekszünk a testápolás szokásainak kialakítására és fenntartására.

A gyermek saját adottságaihoz mérten kell, hogy fejlődjék. Ez vonatkozik a sajátos nevelési igényű gyermekekre is. Lehetőségeikhez képest ők is sajátítsák el a megismertetett egészségügyi szokásokat.

Étkezés:

Az egészségügyi szokások és étkezési kultúrával kapcsolatos szokások összessége. A gyermekeket a helyes testtartással megismertetjük - ami az evőeszközök használatára és az étkezés egészére vonatkozik.

Az adódó lehetőségeket kihasználva tartunk gyümölcs és zöldség napokat. Ezzel is tudatosítva a gyermekekben az egészséges táplálkozás lehetőségeit, hiszen a vitamin elengedhetetlen az egészséges szervezetnek.

Az óvodai élet során kialakítjuk az önkiszolgálás és az önálló étkezés szokásait.

Törekszünk a kulturált étkezési szokások kialakítására, és az étkezéssel kapcsolatos illemszabályok kialakítására.

A szülőkkel közösen erősítjük a gyümölcs- és zöldségfogyasztás fontosságát. Az ünnepélyek szervezésében folyamatosan csökkentjük az egészségtelen ételek fogyasztását, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztását.

Alkalmanként a gyerekekkel közösen készítünk zöldség- és gyümölcssalátákat, tudatosítva bennük az egészséges életmód fontosságát.

Öltözködés:

A szülők feladata megfelelő ruházatról gondoskodni elsősorban, de az óvodapedagógus sokat segíthet jó tanácsaival. Fontos az évszaknak és időjárásnak megfelelő, réteges öltözködés.

A szokások kialakításánál figyelembe vesszük az időjárás változásait, az óvodai élet tevékenységeit, a szabad mozgás lehetőségét.

Rendszeres ellenőrzéssel a saját holmijuk rendben tartására neveljük őket.
Törekszünk az önállóság elérésére.

Mozgás:

Az óvodai élet minden területét áthatja a kisgyermek mozgásigényének kielégítése. A *harmonikus, összerendezett mozgás kifejlesztése elengedhetetlen* fejlődésének elősegítése szempontjából. Fontos a természetes mozgásigény kielégítése, a gyermek egészségének, testi épségének védelme, edzése. A mindennapi élet során sokféle mozgásfejlesztő eszközökön gyakorolhatják gyermekeink a természetes nagymozgásokat. Az edzés és a fejlődés megvalósulása szempontjából legfontosabb: a mozgás, amely a levegő és a napfény jótékony hatásának kiaknázásával éri el komplexitását. Minden évszakban biztosítjuk a gyerekek számára a szabad levegőn való tevékenykedés lehetőségét. A csoportszobában való tartózkodás során szellőztetéssel gondoskodunk a friss levegőről és a kellemes hőmérsékletről.

Pihenés:

A regenerálódás, a pihenés és az alvás során valósul meg a délután egy részében. A gyermekkorban beidegződött zavarok a későbbi életre is hatással lehetnek. Ezért fontosnak tartjuk a pihenéshez szükséges nyugodt légkör biztosítását, az alvás előkészítését mesével, altató dalokkal, zenével. Alvásidő közben is ügyelünk a friss, oxigén dús levegő biztosítására. (Bukó- ablakok nyitva tartásával).

Egészségvédelem:

Az egészséges életvitel igényének megalapozása kiemelt feladat az óvodáskorban, melynek alapja a napirend. Ennek figyelembe vételével, változatos tevékenységformák biztosításával alapozzuk meg a gyermekek egészséges fejlődését.

A megbetegedések megelőzését igyekszünk a gyermekorvossal, a védőnővel és a családdal együttműködve elérni.

Az anamnézis felvétele közben igyekszünk felderíteni és regisztrálni az esetleges betegségeket.

Prevenció, korrekció

Az életmód változásával a mozgásszervi deformitások egyre korábbi életkorban jelentkeznek. A tartáshibák megelőzhetőek, korrigálhatóak már az óvodáskorban is. Mindezek érdekében csoportonként igyekszünk megszervezni lábboltozat-erősítő, tartásjavító tornát.

A gyermekorvossal, védőnővel rendszeres együttműködésre törekszünk. Meghívjuk a szülői értekezletekre, szervezünk felvilágosítást is az egészséges életmód területein.

Gyermekbalesetek megelőzése:

A balesetek megelőzése fontos szempont.

A megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosításával a különböző eszközök, használati tárgyak ellenőrzésével, karbantartásával, a hibaforrások megszüntetésével igyekszünk megelőzni a baleseteket.

A gyermekbalesetekről nyilvántartást vezetünk és teljesítjük az előírt bejelentési kötelezettséget.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása érdekében alkalmazzuk:

- Az egészségre nevelés, a TÁMOP 3.1.4. projekt keretében kidolgozott témahetet. A gyerekek táplálkozási, higiénés és mozgásigényének megteremtését segítő program, mely segítségével szokássá válik ezek előnyben részesítése, és a későbbiekben igényük lesz ezek folytatása iránt; („Makk Marci”).
- Jó gyakorlatot, melynek címe: Komplex egészségnevelés óvodáskorban
Sikerkritériumok az óvodáskor végére:
 - az aktív mozgás életük részévé válik

- tudnak önállóan tisztálkodni és a tisztálkodáshoz a megfelelő eszközt kiválasztani
- ismerik a higiénia szabályokat
- önállóan öltöznak, az időjárásnak megfelelően
- vigyáznak saját dolgaikra, önállóan bekötik a cipőjüket
- étkezéskor a kanalat, kést, villát rendeltetésszerűen használják
- kulturált körülmények között fogyasztják el az önállóan kiszedett ételt
- környezetükben igény a rend és a tisztaság
- toleránsak, segítőkészek a kisebbekkel és az eltérő ütemben fejlődő társaikkal

Az egészséges életmód szokásainak kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében

Az Nkt. 47 § (1) szerint: „A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.”

A tárgyi eszközök és a szakszerű (gyógypedagógus) segítségnyújtás biztosításán kívül a gyermek számára fontos az óvodapedagógus és a dajka munkája.

Megfelelő alkalmat, időt biztosítunk a cselekvésekhez. Ezek közben új sémákat tanítunk egy-egy önkiszolgálási mozzanathoz.

A gyógypedagógus informálja az óvodapedagógust és a szülőket a speciális fejlesztéssel kapcsolatban.

A sajátos nevelési igényű óvodásnak sok türelemre, biztatásra, dicséretre, pozitív példaadásra van szükség, hogy a kisgyermek önmagához mérten fejlődjön, önállósodjon.

A tevékenységeknek naponta visszatérő idejük van. Ez biztonságérzetet nyújt a gyermek számára. Segít, ha a gyermek előre tudja mi következik és így szokásává tud válni a napirend.

A biztonságérzet fokozásához tartozik a tárgyi környezet állandósága is.

A sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is célunk a napirend során, hogy mindig csak annyi segítséget kapjon, ami önállóságában nem gátolja.

Környezetvédelem:

Célunk:

Olyan szokások és viselkedési formák kialakítása a gyermekekben, amelyekkel megalapozzuk a környezettudatos magatartást óvodáskorban.

Feladatunk:

Gyermekeinkkel megismertetjük a természetet, felfedeztetjük annak szépségeit, és ez által megszerettetjük azt. Tudatosítjuk bennük, hogy milyen fontos a természet szépségeinek, tisztaságának, értékeinek védelme. Megismerjük gyermekeink előző tapasztalatait, és szükség szerint pozitív példamutatással is korrigáljuk a helytelen szokásokat. Környezetvédelmi ismereteinket különböző forrásokból, újságcikk, TV, weboldal olvasása útján gazdagítjuk.

Tartalom:

A környezetvédelmi nevelést úgy építjük be az óvoda életébe, hogy a gyermekek számára minden óvodában töltött nap élmény legyen. Tapasztalatszerző tevékenységeinket úgy alakítjuk, hogy a közvetlen környezetükben élő növény- és állatfajokat természetes környezetükben figyeljük meg. Óvodásaink a mindennapi élet során olyan alapvető ökológiai ismeretekre tesznek szert, melynek során felfedezhetik a környezet és az élővilág közötti kölcsönhatásokat, s életkoruknak megfelelő természetvédelmi alapismeretekre tesznek szert. Tudatosítjuk bennük, hogy az élővilág védelme érdekében védelem alatt áll: a Föld, a víz, a levegő, a talaj.

Nevelőmunkákba úgy építjük be a környezet- és természetvédelmi feladatokat, hogy az óvodai élet minden mozzanatában érvényre jusson. Igyekszünk minél több időt a szabadban, a természetben tölteni. Életkorukat, fejlettségüket, érdeklődésüket figyelembe véve a rácsodálkozástól a spontán és irányított megfigyeléseken keresztül eljuttatjuk őket az élménydús kísérletek és kirándulások szakaszába.

Kiemelten kezeljük a környezetvédelem következő jeles napjait:

- szeptember 16-22 Mobilitás hét
- október 4. Állatok Világnapja
- március 22. A Víz Világnapja
- április 22. A Föld Napja
- május 10. Madarak és fák napja

Környezetvédelmi programunkat segíti a TÁMOP 3.1.4 Kompetencia alapú oktatás – egyenlő hozzáférés innovatív intézményekben elnevezésű pályázat során megvásárolt „jó gyakorlat”.
„Zöld hetek”- Zöld szemlélet elméletben és gyakorlatban.

Környezettudatosság az óvodában (fenntarthatóság és környezetvédelem)

A fenntartható fejlődés három pilléren nyugszik: *szociális, gazdasági és környezeti*. A jelentése az, hogy a szükségleteket úgy elégíti ki, hogy azzal nem veszélyezteti a jövő nemzedékek esélyét abban, hogy ők is kielégíthessék majd szükségleteiket. Természetesen nem ismeret kell a gyermekekre zúdítanunk ezzel kapcsolatban, hanem szemléletüket kell formálnunk. Megismertetjük a gyermekekkel, hogy létezik fenntartható fejlődés, ami nem azonos a környezetvédelemmel.

A fenntarthatóság és környezetvédelem tartalmi jellemzői a következők:

- élményközpontú, felfedezéssel tanulási helyzetekben valósuljon meg.
- az épület, a csoportszoba, az udvar, a berendezés egyszerű, takarékos, praktikus volta tükrözi a helyi szemléletet. Az óvoda már külsőségeiben is tükrözi a fenntarthatósági szemléletet. A csoportszobáknak is egyéni a hangulata, pl.(sok a növény, a természetsarok gazdag).
- a gyermekek látásmódjára és az intézmény működtetésére a felnőttek takarékos magatartása hatással van (például a villany leoltása, a csap elzárása)
- az újrahasznosítás lehetőségének kiaknázása (például a használt papír felhasználása pl. rajzolásra).
- a gyermekek aktív résztvevői legyenek a környezetvédelmi tevékenységeknek (téli madáretetés és madárvédelem, növények óvása).
- az óvodai kert kialakítása, konyhai növények termesztése, betakarítása és fogyasztása, valamint felhasználásuk megismertetése.
- gyümölcsfogyasztás szervezése a szülők segítségével, saláta, savanyítás és befőtt készítés, stb.

Az eddig végzett tevékenységek tudatosabb, szemléletbeli változtatása során tudjuk a fenntarthatóságot segíteni. Ez elvezet az egészségesebb életmód kialakítása felé.

2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

1. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Mindezt szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék;

- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

2. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

3. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családdal való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatózó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Feladat:

A barátságos, derűs csoportléggör kialakítása a befogadástól egészen az óvodáskor végéig.

Igyekszünk szeretetteljes, elfogadó kapcsolatot kialakítani a gyermekekkel. Életüket úgy szervezzük, hogy sok közös élményen, közös tevékenységen, tapasztalatszerzésen alapuljon. Törekszünk a pozitív erkölcsi tulajdonságok megerősítésére, mint például segítőkészség, figyelmesség, önfegyelmesség, közös munka öröme. A konfliktusok önálló megoldására nevelünk: a valódi okok feltárása, saját álláspont kifejtése, kölcsönösen megfelelő megoldások találása. Tudjanak együtt élni a sokszínűséggel, örüljenek a többértékűségből fakadó színes életlehetőségeknek (eltérő szokások, kultúrák, életmódok, műveltségek összeegyeztetése).

Fontos számunkra a különleges bánásmódot igénylő gyermekek társaikkal való elfogadtatása, egyéni példamutatással.

Érzelmi az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés tartalma:

A kisgyermek óvodába kerülése után mind jobban megismeri önmagát, az őt körülvevő szűkebb és tágabb környezetet. Fontos, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Én-tudata, énképe fejlődik, testséma ismerete egyre bővebb lesz.

A befogadás során legfontosabbnak érezzük az érzelmi biztonság kialakítását, mely végigkíséri az óvodai életet. A tudatosan szervezett együttlétekből a gyermekek együttműködését szeretnénk elindítani. Fontos, hogy megtalálják helyüket a csoportban és az óvodában, kielégíthessék természetes társas szükségleteiket.

A társas együttműködés alapja a megközelítőleg egységes szokás- és szabályrendszer. Az óvodai élet folyamata járuljon hozzá a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtéséhez.

Éppen ezért legfőbb tevékenységük a játék és a mozgás legyen, de

- érvényesüljön benne a folyamatosság
- a rugalmasság

- összhangban legyen a család napirendjével
- az óvodapedagógus és a gyermek között kialakult szoros kapcsolat tegye lehetővé az elmélyült tevékenykedést.

A társas együttműködés terén úgy alakítjuk a csoportok szokásrendszerét, hogy gördülékennyé tegye az adott gyermekcsoport életét, hiszen a közös élet biztonsága, nyugalma ezen alapul.

Közös örömek, élmények átélésére törekszünk ünnepek, kirándulások, rendezvények szervezésével.

A csoportok hagyományrendszerét úgy alakítjuk, hogy növelje a gyermekekben az összetartozás érzését.

A mi óvodánkban a társas együttműködés irányításában az óvodapedagógustól elvárjuk, hogy:

- elsőszámú modell – példakép legyen
- magatartása határozott, ugyanakkor barátságos, szeretetteljes, őszinte legyen
- személyiségében jelenjen meg az optimizmus, a tapintat, az empátia
- éljen a metakommunikáció eszközeivel: mimika, hangszín, hangerő.

A baráti kapcsolatokat támogatjuk.

A konfliktushelyzetek megoldásába, nem szólunk bele, csak akkor, ha ez elkerülhetetlen. Tesszük ezt abból a kiindulásból, hogy ebben a folyamatban fejlődik legjobban a gyermekek felelősségérzete, kötelességtudata, toleranciája.

A társas kapcsolatok alakításában azt tartjuk szem előtt, hogy a követelés, bizalom, elismerés ne csak az egyes gyermekeket, hanem az egész csoportot formálja.

Hagyományörzés:

Célunk:

Lakóhelyünk néphagyományainak felelevenítése, megőrzése, átadása az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő szinten.

Feladatunk:

Közvetlen és távolabbi környezetünk hagyományainak megismerése segítségével a szülőföldhöz való ragaszkodás, és a hazaszeretet érzésének megalapozása, a gyermekek közösségi érzésének fejlesztése, pozitív értékrend kialakítása.

Tárgyi és népi kulturális értékeink megismertetése, megővésére nevelés.

Tartalom:

Városunk életében a Tájház a népi hagyományok megőrzésének fellelhető helye. A Tájházban, megfigyelhetjük településünk hagyományaihoz kapcsolódó tárgyi örökségünket. Óvodánkban létrehoztunk egy állandó kiállítást a helyi, régen használt tárgyakból.

A gyermekekkel igyekszünk sok népi játékot, a néptánc alapelemeit megismertetni. Kézműves foglalkozásokat szervezünk, egyszerű népi hangszereket, használati tárgyakat készítünk közösen.

Hagyományörző programunk melléklete a TÁMOP 3.1.4 Kompetencia alapú oktatás – egyenlő hozzáférés innovatív intézményekben elnevezésű pályázat során kidolgozott 2 témahét:

1. „Szabad-e locsolni?”
2. „Pünkösöd”

Ünnepek, hagyományok

Célunk:

Közösségi érzésük, erkölcsi magatartásuk pozitív irányba való fejlesztése. Az ünnepeken keresztül az érzelmi és értelmi nevelés feladatainak megvalósítása, hagyományok teremtése a gyermek életében.

Feladatunk:

Az ünnepek kiemelése az óvoda mindennapi tevékenységében úgy, hogy ne zavarja a természetes életvitelünket. Igyekszünk olyan motivációt teremteni, hogy az ünnepeket tevékeny várakozás előzze meg. A közelebbi és távolabbi perspektívákkal fejlesztjük a gyermekek akarati tulajdonságait. Fontosnak tartjuk, hogy az ünnep közös élmény legyen gyermeknek, felnőttnek egyaránt. Törekszünk arra, hogy az ünnepeket a családokkal, közösen éljük meg. Nyilvános ünnepeink alkalmával együtt tesszük felejthetlenné a tartalmat. A közös élmények erejével fokozzuk a gyermekek közösséghez való tartozását.

Tartalom:

Közelebb kerülnek a gyermekekhez az ünnepek révén szűkebb és tágabb környezetük eseményei. Az ünnepek és hagyományok kapcsolatára építve tesszük színebbé a gyermekek személyiségfejlesztését, és nevelési céljaink elérését. Az ünnepekhez igazodó dekorációval, megfelelő öltözékekkel tesszük még emlékezetesebbé ezeket az alkalmakat.

Mikulás:

A Mikulás ellátogat az óvodába vagy az óvoda környékére, a gyermekek verssel, dallal köszöntik.

Az ünnep nem nyilvános.

Karácsony:

A gyermekek és az óvoda dolgozói közösen élik át az ünnepi készülődés hangulatát. Igyekszünk hangsúlyozni a karácsonyi készülődés titokzatosságát, a szeretet fontosságát. Figyelmüket családtagjaik megajándékozására irányítjuk.

Az ünnep nem nyilvános.

Farsang:

Nyilvános ünnepély, a szülőkkel együttműködve szervezzük. Jelmezes télbúcsúztató sok szórakozási lehetőséggel. A délelőtti folyamán vidám mulatozással emlékeznek meg közösen az ünnepről.

Március 15.

Csoportonként a városi Petőfi-szobornál ünnepelünk, a történelmi eseményeket igyekszünk a gyermekek életkorának megfelelően bemutatni. Megismertetjük velük az ünnep jelképeit: zászló, kokárda, koszorú, mely által a nemzeti tudatukat erősítjük.

Húsvét

Az ünnepkörhöz tartozó hagyományok felelevenítésével hozzuk közel az ünnepet a gyermekek világához. Csoportonként szervezik az óvodapedagógusok.

Pünkösöd

Az ünnepi hagyományokat főleg népi játékokkal hozzuk közel a gyermekekhez.

Majális:

Tavaszköszöntő ünnep, májusfát állítunk, vidám táncos délelőttön veszünk részt a Lőrinci Művelődési Ház és Könyvtár szervezésében a város főterén.

Anyák napja:

Nyilvános ünnep, a gyermekek apró ajándékokat készítenek, bensőséges hangulatban köszöntik az édesanyákat, nagymamákat.

Gyermeknap:

A szülőkkel közösen rendezett vidám délelőtt, melyen a főszerep a gyermekeké. Az egész óvoda gyermek és felnőtt közössége együtt játszik.

Nyilvános, szülőkkel együtt szervezzük.

Nyárköszöntő:

Közös program a szülőkkel, minden óvodai csoport saját szervezésében valósítja meg.

Nagycsoporthoz búcsúzása:

Nyilvános ünnep, műsoros délután keretében elköszönnek az iskolába készülő gyermekek.

(Minden csoportból az iskolába készülő gyermekek)

3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

2. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Anyanyelvi nevelés:**Célunk:**

Anyanyelvünk szépségének, kifejező erejének megismertetése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, biztonságos önkifejezésük megalapozása, nyelvi, esztétikai érzékük fejlesztése.

Feladatunk:

- Az anyanyelvi nevelés óvodai életünk valamennyi tevékenységét átható folyamat legyen. Törekszünk anyanyelvünk megismertetésére, megszerettetésére, gyermekeink

magyarságtudatának megalapozására. Beszédkedvük fenntartására, egymás meghallgatására neveljük őket.

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése, a gyermek meghallgatása a célunk.
- Teret adunk a gyermeki kérdések érvényesülésének és biztosítjuk mindkét oldalról a figyelmet a válaszadásra.
- Fontosnak tartjuk, hogy óvodapedagógusaink beszéde, kommunikációja méltó modell legyen, mintaadással, szabálykövetéssel.
- Felkeltjük a gyermekek érdeklődését az anyanyelvi játékok iránt, melyek elősegítik beszédfejlődésüket.
- Az anyanyelvi nevelés az óvodai élet minden mozzanatában jelen van.
- Amennyiben szükséges, szakember segítségét vesszük igénybe.

Tartalom:

- Óvodai nevelésünk minden területe sokféle lehetőséget kínál a gyermekek beszédének, anyanyelvi nevelésének és kommunikációjának fejlesztésére.
- A gyermekek spontán megnyilatkozásaira alapozva életkori sajátosságaiknak megfelelően fejlesztjük őket.
- Az óvodába lépéstől kezdve az óvodapedagógus és a gyermek közötti bensőséges érzelmi kapcsolat az alapja az anyanyelvünk megismertetésének és megszerettetésének, a korszerű műveltség átadásának.
- Anyanyelvi játékokkal spontán beszédük, nyitottságuk fenntartását segítjük.
(Innováció: Drámajáték-gyűjteménnyel rendelkezünk az anyanyelvi készség, képesség fejlesztéséhez)
- Érthető és világos fogalmazással, folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, megvalósításával a nyelvi kifejezőkészség kialakítása. Gyermekeink beszédfejlődésének megismerése alapján fokozatosan fejlesztjük aktív és passzív szókincsüket.
- A beszédészlelés, beszédértés és a szóbeli emlékezet fejlesztése.
- A nemzetiségi, valamint a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.
- Nyelvi készség (társalgási, vagy kontextusos és elbeszélő, vagy összefüggő beszéd) fejlesztése.
- Az együttműködés megvalósítása a logopédussal, gyógypedagógusokkal, családdal a megelőzés és a korrekció érdekében.
- Olyan helyzeteket teremtünk, amelyben gátlások nélkül, szívesen beszélnek az általuk átélt eseményekről. Törekszünk arra, hogy vegyék észre természeti és társadalmi környezetünk nonverbális közléseit.

Értelmi nevelés:

Alapja:

- A megfelelő érzelmi légkör.
- A gyermekek folyamatos megfigyeléseire, kíváncsiságára, spontán szerzett tapasztalataira, érdeklődésére építve, változatos tevékenységek biztosításával fejlesztjük személyiségüket úgy, hogy szem előtt tartjuk azt a tényt, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjön.
- A tapasztalatok rendszerezése, bővítése mellett biztosítjuk a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlás lehetőségét.
- A szervezés az óvodapedagógustól kreativitást, céltudatosságot és tervszerűséget kíván.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek érzelmi nevelése

Tárgyi környezetünk, az esztétikus berendezések és tárgyak pozitív érzelmi hatást keltenek. Az emberi kapcsolatokban tükröződnie kell a szeretetteljes légkörnek, melynek alapja a megértés és az elfogadás. A kiemelt figyelmet igénylő, gyermeknél is az érzelmi hatás az egyik legfontosabb tényező.

Szocializáció sérült, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetén

Emberi méltóságuk tiszteletben tartására, alapvető joguk van.

A szeretetteljes emberi kapcsolatokra, a védettségre, esélyt biztosítunk számukra a szocializáció folyamán.

III. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

1. Személyi feltételek

1. Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
Biztosítjuk az óvodai élet folyamatosságát. A gyermekek számára sokoldalú, változatos tevékenységeket igyekszünk teremteni, melyben megvalósul az önfeledt, boldog gyermekkoruk. Ennek érdekében:
 - kedvük szerint játszhatnak, mozoghatnak térben és időben
 - átélhetik a mesék, versek világát, bábozhatnak, dramatizálhatnak
 - megismerhetik a hagyományok üzenetét
 - élményeket szerezhetnek önmagukkal, az őket körülvevő világgal kapcsolatban. A környezet, a természet, a számok és mennyiségek relációi önálló tapasztalás útján valósulnak meg.
2. Az óvodában a nevelőmunka irányítója az óvodapedagógus. Személyisége, jelenléte meghatározó a gyermek számára. Elfogadó, segítő, támogató, attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Olyan pedagógiai környezetet teremt a pedagógus, mellyel az érzelmi biztonság, az optimális fejlődési folyamat megteremtése a cél.
3. Az óvodai nevelés eredményességéhez az óvodapedagógusok és az őket segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia. A gyermek fejlődésének nyitott és rugalmas rendszerben kell megvalósulnia az egyéni szükségletek, az életkori és fejlődési sajátosságok mentén.
A tudatos, tervszerű nevelőmunka érdekében az óvodapedagógus önfejlesztésére folyamatosan szükség van.
4. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli. A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztését a Pedagógiai Szakszolgálat logopédus-gyógypedagógus, vagy egyéb szakember segíti az alapellátáson felül. Feladata a fejlesztés és a terápiás megsegítés, valamint tanácsadás a pedagógusok és a szülők számára.
5. A nemzetiséghez, tartozó gyermekeket is nevelő óvodában a dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák az óvodai nevelés célkitűzéseit. Ezek: a családok megismerése, szorosabb együttműködés megvalósítása, a családok segítése, erősítése.
6. A felekezeti, illetve egyházi óvodák munkatársai számára meghatározó a lelkiség szerinti bánásmód, nevelés- és műveltségtartalom biztosítása.
A migráns gyermekeket is. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.
7. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Intézményünkben engedélyezett pedagógusi létszám	13 fő
Pedagógiai munkát segítő főállású szakképzett dajkák (középfokú képzettség)	6 fő
Pedagógiai munkát segítő főállású szakképzett pedagógiai asszisztens (középfokú képzettség) 3 csoportonként	1 fő
Pedagógiai munkát segítő óvodatitkár (középfokú képzettség)	1 fő

Programunk megvalósításának színvonalát, minőségét és eredményességét az óvodapedagógusok, és a segítő munkatársak példamutató együttműködése határozza meg.

A pedagógus személységével, szakmai felkészültségével összefüggő követelmények:

Szakmailag felkészült a nevelőtestület minden tagja, attitűdbeli beállítottsága gondoskodó, bizalomra épülő, szeretetteljes. Jellemző nevelőtestületünkre az egymás iránti tisztelet, egymás munkájának segítése. Szakmai munkánk színvonalának emeléséhez hozzájárulnak az intézményben létrejött munkaközösségek, amelyek az egyes részterületek kidolgozásával, segédanyagok készítésével segítik nevelőmunkánkat.

Az új óvodapedagógusokat lehetőség szerint a vele együtt dolgozó, kijelölt kolléga segíti, mentorálja. Az óvoda alkalmazottai, szükség esetén akár év közben is áthelyezhetőek másik csoportba, vagy feladatellátási helyre.

Az intézményben dolgozó munkatársak szakmai kapcsolata jó, az együttműködés szakmailag megalapozott és harmonikus. A pedagógust segítő alkalmazottak is ismerik nevelési célkitűzéseinket és összehangolt módon támogatják a pedagógusok munkáját. A logopédiai ellátás keretében 1 fő logopédus - gyógypedagógus segíti munkánkat. Feladata a gyermekek beszédhibáinak javítása, dyslexia prevenciója.

Pedagógus – gyerek kapcsolat:

- A pedagógus viselkedését, tetteit, szavait a gyermekekért érzett felelősség hatja át.
- A gondjaira bízott gyerekeket semmilyen hátrányos megkülönböztetés ne érje.
- Saját intézményének neveltjeit magán úton, külön díjazásért nem taníthatja.

A pedagógus – szülő kapcsolat (etikai normák)

- Az intézményes nevelés – oktatás kiszolgáltatott helyzetbe hozza a gyerekeket és a szülőket, ezzel a helyzettel soha nem élhet vissza! A gyerekeket és szüleiket partnernek kell tekintenie, hiszen eredményt a családdal összhangban lehet elérni. A gyermekek harmonikus személyiségfejlődését segítse elő nevelési tanácsaival, emberbaráti szeretetével.
- Az elért eredményeket és az esetleges kudarcokat, hibákat vállalja.
- A szülőkkel az óvodai nevelőmunka által létrejött kapcsolatot előnyszerzésre nem használhatja fel.

A titoktartás etikai normái

Valamennyi közalkalmazottnak a gyermekekkel és azok hozzátartozóival kapcsolatos, információkra vonatkozóan titoktartási kötelezettsége van.

Az óvoda belső életével kapcsolatos információk a gyermek érdekében eljáró, tevékenykedő szakembernek, vagy intézménynek adhatóak tovább átgondolás után, felelős döntéssel. Ezek az információk szolgálati titkot képeznek.

2. Tárgyi feltételeink

Intézményünk hat csoportos óvoda, amely 2 feladatellátási helyen működik. Épületeink állaga eltérő képet mutat. A selypi telephely 100 éves épület, jelentős mértékű felújítást kapott 2011-ben. Lőrinciben 2007-ben külső felújítás történt. 2014 nyarán energetikai pályázat keretében megújult a székhely óvoda. Sor került a nyílászárók, tető felülvilágítók, valamint a fűtés teljes körű felújítására. 2019-ben a lapos tető helyett sátoztetőt és mozgáskorlátozott wc-t kapott az épület. Megújult az elektromos hálózat. Játsszoudvaraink felszerelésénél törekszünk a természetes anyagok alkalmazására. Mindkét telephely udvarán fából készült játékeszközök segítik a gyermekek mozgásfejlesztését. Az Európa Uniós normák szerint cseréljük, és felújításuk folyamatosan történik.

Az óvodák épülete, udvara, kertje, berendezései biztonságosak, a gyermekek kényelmét szolgálja, megfelel testméreteiknek, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését.

- Igyekszünk a gyermekek mozgás- és játékgényét kielégíteni. Változatos színekkel, formákkal, főként természetes anyagokkal vesszük körül őket.
- A tárgyi felszereléseket, főleg a gyermekek által használt eszközöket a számukra megfelelő módon és a biztonságukra ügyelve helyezzük el.
- Az óvodában megfelelő munkakörnyezetet teremtünk a munkatársaknak, valamint lehetőséget biztosítunk a szülőkkel való kapcsolat színtereire is.

Minden csoportszobához tartozik egy egészségügyi kiszolgáló egység (mosdók, zuhanyzók, WC-k).

Csoportszobáink berendezései természetes anyagból, fenyőfából készültek esztétikusak, könnyen tisztán, lehet tartani őket. Törekedtünk biztonságos, körültekintő elhelyezésükre úgy, hogy jól hozzáférhetőek legyenek.

Játékeszközöinket az adott korcsoportnak megfelelően választottuk úgy, hogy segítsék a kreativitás, logikus gondolkodás, fejlődését, gazdagítsák a gyermekek fantáziáját. Mindezek pozitívan hatnak fejlődésükre, hiszen színesek, jó minőségűek. Ösztönzik a gyermekeket az élmények, tapasztalatok többszöri átélésére, valamint lehetővé teszik mozgásigényük kielégítését.

Projektorok, cd-lejátszók, HI-FI-k laptopok, pendrive-ok állnak rendelkezésre.

A 2014/15-ös nevelési év kezdetére a fenntartó, az intézményben működő alapítvány, szülői és munkatársi szelektív hulladékgyűjtés, valamint céges segítség által só-szobát hoztunk létre.

Irattárat, mosókonyhát, elkülönítőt, és ún. szakmai helyiségeket, sikerült kialakítani, melyek a pedagógusok segítségére vannak a gyermekek sokoldalú fejlesztéséhez.

Tornaszobánk jól, biztonságos tornaszerekkel van felszerelve: tornaszőnyegek, Greiswald tornaszerek, Mozgáskotta, Ayres terápiás eszközök, mozgásfejlesztő Wesco termékek, labdák, karikák, Bady Roll hengerek, bordásfal, kosárlabda palánk, labdák, babzsákok stb.

Kreatív szobánkban Földgömb, nagyítók, mikroszkópok, barkács szerszámok, különböző anyagok, pl.: nemez, fonal, szövőkeretek, a gyertyaöntés, agyagozás eszközei, stb. megtalálhatóak.

A hittan, játékos angol nyelvhez szoktatás, logikai játék, valamint vetítés stb. programok megvalósításához is külön szobánk van.

Sószoba: a légúti megbetegedések megelőzését, illetve a regenerálódást szolgálja.

Logopédiai-gyógypedagógiai fejlesztő szobánkban az egyéni differenciált fejlesztéshez szükséges, eszközök állnak rendelkezésre.

Udvarunk rendelkezik biztonságos, esztétikus mozgásfejlesztő eszközökkel, amelyek további folyamatos fejlesztésre várnak.

3. Az óvodai élet megszervezése

1. Ahhoz, hogy a gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődése, fejlesztése megvalósuljon, a napirend és a hetirend biztosítja a keretet és a feltételeket. Fontos, hogy a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejleszteni tudjuk. Ezt úgy érhetjük el, hogy növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységeket tervezünk és szervezünk. Ezzel erőfeszítés nélkül elérhető, hogy minden gyermek a számára legmegfelelőbb képességfejlesztésben részesüljön.

A napirend szolgálja, hogy a különböző tevékenységek és a gyermekek egyéni szükségletei, összhangba kerüljenek a helyi szokásokkal, igényekkel. A rendszeresség és az ismétlődések teremtik meg az érzelmi biztonságot a gyermekek számára.

2. Napirendünk kialakítását a folyamatosság és rugalmasság szempontjai alapján terveztük. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. A jó napirend igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Törekszünk a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására. A játék kitüntetett szerepét igyekeztünk szem előtt tartva, a napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusaival kialakítani. Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, élőlávás mese és közösségi játékélmény biztosításával.

3. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepet szántunk, hiszen az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is neveli a gyermekeket, építi kapcsolatait velük és egyúttal segíti önállóságuk fejlődését. E közben együttműködik a gondozást, nevelést segítő munkatársakkal.

4. Az óvodai nevelés a tervezéssel kezdődik. A megvalósulást, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Ezek biztosítják a gyermekek fejlődésének nyomon követését. (a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell)

Az óvodai nevelés a jóváhagyott pedagógiai program alapján szervezhető és valósítható meg, amely az óvodapedagógus feltétlen jelenlétére és közreműködésére épít.

5. A tanköteles kor előtti utolsó nevelési év kiemelt jelentőségű a gyermekek későbbi eredményes iskolai bevétele szempontjából. Minden tanköteles korú gyermek naponta összesen **45 perces időkeretben**, olyan iskolára felkészítő tevékenységekben vesznek részt, melyek a pedagógiai célok és feladatok figyelembevételével valósulnak meg. Ezek a foglalkozások a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodva, játékos és élményszerű formában, valamint a csoportban zajló tevékenységekhez kapcsolódva kerülnek megszervezésre.

Amennyiben az intézmény infrastrukturális feltételei lehetővé teszik, a tevékenységek külön térben, nyugodt környezetben is szervezhetőek.

Óvodánkban kiemelt feladat, hogy a gyermekek az iskolába lépéshez szükséges testi, lelki és szociális érettséget elérjék. A felkészítés folyamatában elsődleges szerepet játszik a mindennapi tevékenységek, a játék, a mozgás, a közösségi tapasztalatok gazdag kínálata, valamint az óvodapedagógus folyamatos megfigyelése és értékelése.

A gyermekek fejlődésének nyomon követésében az óvodapedagógus számára hasznos eszköz lehet a DIFER diagnosztikus rendszer alkalmazása. Használatával átfogóbb képet kaphatunk a gyermekek alapképességeinek fejlettségéről, ezáltal tudatosabban tervezhető az egyéni fejlesztés. A DIFER segíti a

pedagógust abban, hogy időben felismerje azokat a területeket, ahol a gyermek támogatást igényel, ugyanakkor megerősítést ad az erősségek, kiemelkedő képességek feltárásában is.

NAPIREND JAVASLAT

TEVÉKENYSÉG	A tevékenység megnevezése:
A tevékenységek időtartama	
Érkezéstől ebédig	Érkezés a csoportba, szabad játék, szabadon választott tevékenység. Tevékenységekben megvalósuló tanulás. Választott és kínált tevékenységek párhuzamos szervezése. Mindennapos mozgás. Tisztálkodás. Terítés, előkészületek a tizóraihoz. Tizóraizás. Szabad játék, szabadon választott tevékenység. Tevékenységekben megvalósuló tanulás. Fejlesztő foglalkozások. Készülődés a levegőzéshez (öltözködés). Levegőzés
Ebédől hazamenetelig	Öltözködés, tisztálkodás, készülődés ebédhez. Ebéd Teremrendezés, ágyazás, tisztálkodás. Készülődés a pihenéshez, pihenés Ágyazás, tisztálkodás, készülődés uzsonnához. Uzsonnázás. Játék, szabadon választott tevékenység. Választott és kínált tevékenységek párhuzamos szervezése.

A napirend és hetirend tervezésénél, megszervezésénél biztosítjuk a feltételeket, hogy megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek valósulhassanak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, és a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéni szükségleteihez és figyelembe veszi a helyi szokásokat, igényeket. A folyamatosságnak és a rugalmasságnak az egész nap során érvényesülnie kell.

A napirendet a tevékenységek közötti megfelelő arányok megtartásával, és a szabad játék kiemelt szerepének szem előtt tartásával, a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható. A körülmények, az évszakok, esetlegesen adódó váratlan események, vagy ha a gyermeki tevékenységek fejlődése ezt indokolttá teszik, változtatható.

Hetirend

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat és biztonságot kell, hogy sugározza. A befogadás idején figyeljünk, hogy rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. Később az iskolára való átmenetet megelőzően a hetirend és a napirend pontosabb betartását helyezzük előtérbe.

A hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki, a gyermekek egyéni szükségleteihez, életkorához és a helyi igényekhez igazítva.

Óvodai dokumentumok

Az óvodai nevelés tervezése, és a gyermekek fejlesztése, fejlődésük nyomon követése különböző kötelező dokumentumok és az óvodapedagógusok által készített feljegyzések alapján valósul meg.

Az óvodai nevelés a jóváhagyott pedagógiai program alapján történik.

Az óvodapedagógus az óvodás gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követi és az OviKréta-ban rögzíti.

Az óvodás gyermek fejlődéséről tájékoztatást nyújt, de legalább félévenként a rögzített megállapításokat, javaslatokat a gyermek fejlődését illetően ismerteti a szülővel.

A következő óvodai dokumentumokat 2024/2025-ös nevelési évben az OviKréta rendszeren keresztül szükséges vezetni:

- a) a felvételi és mulasztási napló,
- b) az óvodai csoportnapló,
- c) gyermek fejlődését nyomonkövető dokumentáció
- e) felvételi és előjegyzési napló,
- f) az óvodai törzskönyv.

Gyógypedagógiai dokumentumok (SNI)

Logopédus - gyógypedagógus által használt dokumentumok: Forgalmi napló, Munkanapló, Egyéni fejlesztési terv, gyógypedagógiai órarend, éves munkaterv, fejlődést nyomon követő mérőlapok, vizsgálatok-MSSST, artikuláció, dyslexia szűrések, stb.

4. Az óvoda kapcsolatai

1. A család és az óvoda:

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ezért mondhatjuk, hogy ennek feltétele a családdal való szoros együttműködés.

A családdal való együttműködés alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet. Ebben az együttműködésben az óvoda vállalja a kezdeményező szerepet. Óvodánk nyitott intézmény, a szülők előzetes bejelentés után bármikor részt vehetnek az óvodai életben. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családi hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

A kapcsolat színterei lehetnek:

- családlátogatás
- szülővel történő befogadás
- közös programok, ünnepek
- nyílt nap
- fogadóóra
- szülői értekezlet
- interaktív módszerek alkalmazása

➤ Beiratkozáskor minden szülőt röviden tájékoztatunk pedagógiai programunkról, házirendünkről, szemléletünkről

- Családlátogatáson (óvodába kerülés előtt) a kisgyermeket otthoni közegükben figyelhetjük meg annak érdekében, hogy felkészülten tudjuk átsegíteni őket az első óvodai napok nehézségein.
- Befogadás a szülői igények figyelembe vételével kiválóan alkalmas arra, hogy a szülő megismerje az óvodai életet, szokásokat.
- Napi kapcsolattartás – szükséges a szülőt tájékoztatni a gyermekével történt lényeges történésekről.
- Szülői értekezletekre óvodapedagógusaink és olykor meghívott vendégeink felkészülnek mindazokkal a témákkal, amelyek a szülőket foglalkoztathatják. Az iskolába készülő gyerekek szülei részére találkozót szervezünk óvodánkban a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel, valamint a leendő elsős tanítókkal.
- Fogadóóra
Minden nevelési évben szükség szerint, de legalább évente kétszer, előre egyeztetett időpontban az óvodapedagógusok, tájékoztatják a szülőket a gyermekek fejlődéséről. A szülők részvételüket aláírásukkal igazolják. Igény szerint, előre egyeztetett időpontban a logopédus, gyógypedagógus is tájékoztatja a szülőket gyermekük fejlődéséről.
- Nyílt napok (az időpontot előre egyeztetjük a szülőkkel). Ezen a napon a szülő betekinthez a csoport életébe és megismerheti az alkalmazott pedagógiai módszereket.

A kapcsolat fejlesztésének iránya:

- **Jeles napjaink:** Mobilitási hét – nap, Állatok világnapja, Tökfaragó délután, Márton-nap, Advent, András napi és/vagy Húshagyó keddi táncház, Májusfa díszítés,
Ezen programok között vannak nyilvánosak (a meghirdetés szerint), amelyek alkalmasak a család és óvoda kapcsolatának mélyítésére.
- **Szülői szervezet megbeszélései:** évente két alkalommal, de szülői igény szerint bármikor. A szülők képviselőinek tájékoztatása az óvodában megoldásra váró feladatokról, az arról való közös, megvalósításra irányuló tervezés ezeken a megbeszéléseken történik.

Továbbfejlesztés iránya:

- közös ünnepek
- szituációs játékokba való bevonás, egy-egy program során

Szülői jogok és kötelességek

Óvodánkban biztosítjuk a szülői jogok érvényesülését

- Szabadon választhatja meg gyermeke számára adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel a nevelési intézményt.
- Megismerheti az óvoda nevelési programját és a házirendet. (pl.: honlap)
- A sajátos nevelési igény fennállása esetén lakóhelyén kérheti a gyermek óvodai nevelését.
- Rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást kaphat gyermeke fejlődéséről. Neveléséhez, tanácsokat, segítséget kérhet.
- Részt vehet a szülői szervezet képviselőinek megválasztásában, és az érdekeit érintő döntések meghozatalában.

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény módosítása (2015.09.01.-én hatályos) alapján ingyenes gyermekétkeztetésre jogosult az óvodai nevelésben részesülő gyermeke után ha:
 - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - Tartósan beteg vagy fogyatékos,
 - Olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - 3 vagy több gyermeket nevelnek,
 - Az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg a nettó minimálbér 130 százalékát.
 - Nevelésbe vették.

A család és óvoda együttműködése érdekében a szülők feladata:

- A gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez megfelelő feltételekről való gondoskodás.
- A tankötelezettség teljesítésének biztosítása és gyermeke óvodai nevelésben való részvételének elősegítése.
- Adjon meg minden elvárható segítséget és kísérelje figyelemmel gyermeke fejlődését
- A gyermekével foglalkozó pedagógusokkal tartson rendszeresen kapcsolatot
- Gyermeke a közösségbe történő beilleszkedését segítse elő és működjön együtt az óvodapedagógussal.
- Az óvoda pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben
- A szülő kötelessége, hogy ha a gyermekkel foglalkozó pedagógusok kezdeményezésére, a nevelőtestület erre javaslatot tesz akkor gyermekével jelenjen meg a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az óvodapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét.

Óvodai felvétel

Az óvodás korú, egészséges gyermekek óvodai felvétele a hagyományos módon történik. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szakértői bizottsági vizsgálat eredményére van szükség a felvételhez.

A szakértői bizottság véleményében az intézményt kijelölt óvodaként kell, hogy megjelöljék, mert csak ebben az esetben tudjuk biztosítani a fejlesztő foglalkozások bizottság által előírt heti óraszámát, melyet a sérülés típusának megfelelő szakkal rendelkező gyógypedagógus lát el az alapellátáson kívül.

A beiratkozáskor a jó kapcsolat alapjait próbáljuk megteremteni. Az igazgató, vagy helyettese bemutatja az intézményt, az óvodapedagógusokat. Lehetőséget biztosítunk a család számára a csoport életébe való bepillantásra.

A gyermekek óvodába érkezését megelőzően – előzetes egyeztetés alapján – sor kerülhet arra, hogy a gyermeket saját, családi környezetében is meglátogassuk. Ez a találkozás a szülőkkel, a családdal való kapcsolatépítés egyik értékes alkalmá, amely során jobban megismerhetők a család szokásai, gyermekükkel kapcsolatos elképzelései.

A csoportba való befogadás a szülővel egyeztetett módon történik a gyermekek, különösen a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára. Ekkor a szülők megismerhetik az óvodai életünket és beszélgethetnek az óvodapedagógussal. A befogadás ideje alatt cél, a szülők megnyerése az együttnevelés érdekében. Olyan módszereket eljárásokat alkalmazunk, amelyek megkönnyítik a gyerekek számára a megváltozott körülményekhez történő alkalmazkodását, biztonságot és nyugalmat sugároznak, így megkönnyítve a szülőtől való elválást.

Saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Az óvodapedagógusnak figyelembe kell venni a családok sajátosságait, szokásait, és be kell tartania saját kompetencia határait. Az együttműködés során ennek megfelelően érvényesítheti a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

2. Az óvoda külső kapcsolatai

Óvodánk kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában intézményünk nyitott és kezdeményező.

Az óvoda – iskola kapcsolata:

Az óvodából az iskolába való átmenet pedagógiai, pszichológiai megkönnyítése érdekében szoros szakmai együttműködést alakítottunk ki, melyet mindkét intézmény pedagógusai fontosnak tartanak ápolni és fenntartani.

A két intézmény együttműködésének sikeres alapja lehet az intézményekben dolgozó innovatív pedagógusok szemléletmódja, új módszerek bevezetése, melyek megkönnyítik az óvoda-iskola átmenetet.

Az együttműködés elemei:

- a tanító néni látogatása az óvodában
- a leendő 1. osztályosok meglátogatják az iskolát
- az iskolai és az óvodai pedagógusok közös konzultációja a látogatás alkalmával
- a tanévnyitóra a 8. osztályos tanulók az óvodából kísérik át az elsősöket
- karácsonyi koncert, melyet a Zeneiskola szervez, s az iskolás gyerekek együtt ünnepelnek óvodásainkkal
- az iskolai nyílt nap és a beiratkozás alkalmával a szülő gyermekével együtt felkeresheti az iskolát
- az első osztályosok beilleszkedésének követése az óvodapedagógusok részéről

Óvoda és a Tájháza kapcsolata:

A Tájháza lehetőség szerint felkeressük egy-egy jeles naphoz kapcsolódva, s településünk népszokásait, hagyományait felelevenítjük.

Óvoda és a Könyvtár kapcsolata:

Óvodánk gyermekei rendszeres látogatói a könyvtárnak, részt veszünk a Könyvtári hét programjaiban. Lehetőséget biztosítunk, hogy már óvodáskorban megismerjék a könyvtár helyes használatát, a könyvtárban elvárható helyes viselkedési módot, a könyvek szeretetét és megbecsülését.

További intézményekkel való kapcsolattartás:

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodának kapcsolatot kell tartani az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel. (ha van ilyen)

Az óvoda a jelzőrendszer keretében együttműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, azok megszüntetésében, testi-lelki egészségük megőrzésében, a családban előforduló hátrányok

csökkentésében, az esélyegyenlőség megteremtésében, a következő intézményekkel, azok speciális szakembereivel.

A kapcsolattartás a jelzéstől a folyamatos figyelemmel kísérésig, szülőknek szóló tanácsadáson át vezet a gyermekek érdekeit mindig szem előtt tartva.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nyomon követése a születéstől (anamnézis felvétel) az iskolába lépésig tart.

Közvetett partnereink:

- Szociális ellátó és Gyermejjóléti Intézmény
- Pedagógiai Szakszolgálat (gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus, logopédus)
- Egészségügyi szakszolgálat (védőnő, gyermekorvos, fogorvos)
- Lőrinci Városüzemeltetési Intézmény
- Speciális képességeket vizsgáló szakértői bizottságok (megyei, országos)
- Gyámhivatal
- A város általános- és középiskolája
- Szponzorok és támogatók, (alapítvány)

Közvetlen partnereink: a gyermekek, a pedagógusok, a pedagógiai munkát segítők, a szülők és a fenntartó.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Fő tevékenységi formák

1. Játék
2. Verselés, mesélés
3. Ének, zene, népi játék, tánc
4. Mindennapos mozgás
5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
6. A külső világ tevékeny megismerése
7. Munka jellegű tevékenységek
8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

1. Játék

1. Tudjuk, hogy a játék az óvodáskor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, ezért nevelőmunkánk leghatékonyabb eszközeként kezeljük. Ez a gyermeki megnyilvánulás szabad folyamatként kell, hogy végbe menjen a napirendben, mivel az óvodás gyermek elengedhetetlen, pszichikus szükséglete. Mindennap biztosítjuk, hogy az ismétlődések, hosszantartóan és zavartalanul végbe mehessenek a gyermek játékának során. Fejleszti a pszichikumot, a mozgást, és az egész személyiséget, valamint élményforrás a gyermek számára.

2. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában is a felnőtt. Az óvodapedagógus utánozható minta a játék során. Később bevonható társ, segítő és kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte segíti a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását, fejlődését is.

3. A játékhoz biztosítjuk a feltételeket. A megfelelő helyet, csoportlégkört, az időkeretet, anyagokat, eszközöket, játékszereket, élményszerzési lehetőségeket a különböző játékformákhoz (gyakorló, a szimbolikus, konstruáló és a szabályjátékokhoz).

4. Az óvodapedagógus tudatos jelenléte fontos, mert biztosítja az élményszerűséget és az elmélyült játék kibontakozását. A feltételteremtés mellett, ha szükség és igény van rá a gyermek részéről az együtt játszásra, akkor igyekezzon támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival segíteni.

5. Az óvodában fontos, hogy előtérbe kerüljön a szabad játék. Ennek prioritását kiemelten tervezzük és szervezzük az óvoda napirendjében és valamennyi tevékenység szervezésében.

Óvodapedagógus feladatai a gyermek játéka során:

- A szükséges feltételek biztosítása (légkör, idő, hely, eszköz, élményszerzési lehetőség)
- Az érzelmek, társas kapcsolatok és a beszédkészség terén sokoldalú fejlesztés megvalósítása
- A gyermeki személyiség tiszteletben tartására, toleranciára, az együttérzés, stb. kialakítására és megtartására kiemelt figyelem fordítása
- A gyermek egyéni ütemének és különbözőségének figyelembevétele
- Fantáziájuk, hangulataik, érzelmeik szabad megnyilvánulásának segítése, támogatása
- A közösség formálása, alakítása az együttes játék örömeinek felfedeztetése

Általános sikerkritériumok az óvodáskor végére:

A gyermekek napokon át, kitartóan ugyanazt a játéktevékenységet közösen játsszák.

A szerepekbe változatos módon, a játékot megújítva vesznek részt.

A szimbolikus – szerepjátékban interakciójuk kulturált, érthető és tartalmas.

A szabályjátékokat a normák következetes betartása mellett, élvezettel valósíták meg.

Viselkedésükben jelenjenek meg a társas együttlét alapvető, elvárható erkölcsi normái.

Játék megvalósítása a sajátos nevelési igényű gyerekeknél: ugyanaz, mint a többségnél. Feladatunk a fejlesztést, a játékhasználat megtanítását, a fantáziát, a kreativitást a közösséggel való elfogadtatást megvalósítani.

Enyhén értelmi sérülteknél: u. a., mint az egészségeseknél.

A többségben lévő gyermekek vigyázzanak sérült társaikra, és a sérülés mértékétől függően segítsék őket. Fontos a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, figyelmét a játéktevékenységre tudja összpontosítani, valamint sok új érdekes tapasztalathoz juttatjuk őket.

Játék

A játék a gyermekek fejlődésében semmivel nem helyettesíthető tevékenységi forma, az ismeretszerzés különböző megvalósulásának lehetséges színtere, és az óvoda életében kiemelt szerepet kap.

Cél:

A gyermekek személyiségének fejlesztése, különös tekintettel a mozgásra, értelmi képességük fejlesztésére, kreatív együttműködésre ösztönzésükre, érzelmi életükre, helyes viselkedési szabályok elsajátítására, nyelvi kommunikációs készségükre. Biztosítjuk a szabad, elmélyült, spontán játék teljes körű lehetőségeit.

Feladat:

Nyugodt családias légkör kialakítása, megfelelő hely, folyamatos időkeret biztosítása a szabad, elmélyült játékhoz. Elegendő időt adunk a feloldódáshoz. A gyermeki fantáziát megmozgató játékszereket biztosítjuk a gyermekek számára. Igyekszünk kialakítani az egészséges versenyszellemet. Félkész játékeszközökkel elősegítjük a kreativitás, fantázia fejlődését. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte és indirekt irányítása érvényesüljön.

Óvodai életüket úgy szervezzük, hogy játéktémáikhoz megfelelő élményanyagot biztosítsunk. IKT eszközök segítségével bővítjük az általunk készített fejlesztő eszközök és játékok tárárt.

Gyakorlójáték során a nagymozgásoktól a finommotorikáig vezet sok-sok ösztönös, majd irányított mozdulat, melyek lassan harmonikussá válnak, ha biztosított hozzá a megfelelő tér, idő, eszköz. Gyakorlással kialakul az „énkép”, a testséma fogalmai tisztázódnak, próbálnak általánosítani. Segít a tükör használata, a célirányos játékok használata.

A nagyméretű építőelemek rakosgatásától a puzzle játékokon, gyöngyfüzésen keresztül eljutnak a finommotorika legapróbb műveleteihez, mellyel szem-kéz koordinációjuk fejlődik. Így képesek lesznek az íráshoz szükséges feltételek teljesítésére.

Ismerkednek az alapszínekkel, később az árnyalatokkal, a főbb formákkal, játék közben felfedezik a hasonlóságot, a különbségeket, okozati megfigyeléseik alakulnak, a szabályokat is felfedezik a sorozatos ismétlődések során. Játékukat beszélgetéssel kötik össze (önmagukkal, társal, óvodapedagógussal). Egyre többször eszükbe jut vers- és meserészlet, melyeket beépítenek játékukba, esetleg önállóan el is játsszák. Konstruáló tevékenységük a nagyobb tárgyakból való rendezésből folyamatosan átalakul az óvodáskor

végére a legapróbb elemek rendezéséig. Közben térben és síkban rögzül az oldaliság, a testséma másokhoz való viszonyítása. Az apró térmozgások és a figyelemfelkeltő játékok elősegítik a szem-kéz koordináció fejlődését. A gyermekek igyekeznek a valósághoz hű képet alakítani építkezés közben. Óvodáskor végére elsajátítanak sok matematikai műveletet, átélnek az alkotás örömeit. Eltervezik, síkból térbe áthelyezik ötleteiket. Óvodapedagógusi segítséggel, egymással való beszélgetés során aktívan használják a térbeli kiterjedések fogalmait, használják a névutókat is.

A gyermekek, élményeiket leginkább a szimbolikus játékban tudják visszaadni, gátolásaikat feloldani, problémáikat megoldani. A kezdeti gyakorlójátékból kibontakozó alapvető szerepjátékoktól eljutnak a szervezett, tervezett, alkalmazkodóképességet, empátiát igénylő, szabályokat állító és elfogadó szerepjátékig. Eközben egyre pontosabbá válnak a testséma fogalmai, a sok tapasztalatszerzés során felfedezik az időrendiséget.

Sok lehetőséget biztosít a játék közbeni beszélgetés a beszédkedv fellendítésére kiscsoportban. A nagyobbaknál különféle kifejezések, felkiáltó, óhajtó, kérdő mondatok használata is előtérbe kerül.

Az első szabályjátékok közé tartoznak a nagymozgásos labdajátékok, ugróiskolák, melyek szabályait mindenkinek tiszteletben kell tartani. Képesek a siker- és kudarcélmények átélésére, tudnak küzdeni. A szem-kéz-láb koordinációjának fejlesztésére igen jó eszköz a foci, és az ugrókötel. Óvodáskor végén már az értelemfejlesztő játékok változatos fajtáival is megismertetjük őket.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

Szociálisan éretté válnak, kooperatív készségük alakul, önbizalmuk, logikus gondolkodásuk fejlődik, pontosabbá válik észlelésük. Verbális fejlesztésük során aktív és passzív szókinésük folyamatosan bővül, hallás észlelésük játék közben pontosabbá válik. A nézelődéstől a tervezett tevékenységig tapasztalatszerzés közben a megszerzett ismereteket alkalmazzák. Megismernek sokféle alapanyagot, műveletet. Játék közben alakul társas kapcsolatuk, tudnak viselkedési szabályokat, eljutnak a fakanálbáb mozgásától a kesztyűbábbal történő finom mozgásokig. A paraván mögött bemozognak a teret. Játék közben feloldódnak, érzelmeiket bátran kifejezik. Használják a hangutánzó szavakat, játszanak a hangszínükkel. Bábelőadás közben kulturáltan viselkednek.

A dramatizáláshoz használt kellékek inspirálják az aktuális játékot, de eszköz nélkül is ki tudják fejezni magukat. Kedvenc meséjüket hangulatosan bemutatják.

Drámajáték, mint módszer a személyiségfejlesztésben

Cél:

A személyiség alakítása, a társakkal, a környezettel történő kapcsolat felvétele és megtartása, önmagunk elfogadása, és elfogadtatása.

Feladat, hogy általa:

Fejlődjön, önállósodjon a gyermek gondolkodása, munkavégzése pontosabbá, megszervezettebbé váljon, tanulja meg konfliktusait rendezni.

Fejlődjön humorérzéke, a különbözőség elfogadására való képessége, önismerete, mozgás- és kommunikációs készségei gazdagodjanak, tökéletesedjenek.

Az óvodapedagógusok tudatosan terveznek olyan drámajátékokat, amelyek segítik a gyermekek önismeretét, egymás és a világ megismerését. Kapcsolatteremtő, bizalomérzékelést fejlesztő, feszültségoldó játékok, személyiségfejlesztő játéktevékenységekről van szó. Ezek mesehelyzetek, szituációs és „mintha” játékok. A játéktevékenység dramatikus jellegű, játékosztönből fakad, élethelyzetek

és viselkedésminták utánzásán alapul. Ezek a játékok cselekvést, aktív részvételt kívánnak a gyermektől. Az óvodában alkalmazható drámajátékokban együttjátszásról van szó, az egész csoport együtt játszik, mindenki azonos szituáció részese.

A gyermek a saját fejlesztési szintjüknek megfelelően vesznek részt a helyzetekben, mintát adva ezzel kortársaiknak. Az óvodáskorosztály tanulása játékokban valósul meg és támaszkodik – sokféle érzékszervet bevonva – a cselekvő tapasztalatszerzésre. A drámajáték természetéből és eszközeiből adódóan megkönnyíti az ismertanyag rendszerezését, hozzásegít ahhoz, hogy a gyermekek minél gazdagabb személyiséggé váljanak, alakuljon reálisabb képük önmagukról és az őket körülvevő világról úgy, hogy mindeközben megőrizték derűs életszemléletüket.

A gyermekek vágyai, egyéni elképzelései saját érzelemszűrőjükön keresztül valósul meg, s egyidejűleg gazdagodnak élményekben, tapasztalatokban.

A TÁMOP 3.1.4. projekt során saját innovációként elkészült három drámajáték gyűjtemény.

1. Drámajáték, mint segítő módszer alkalmazása az óvoda és a szülői ház kapcsolatának erősítésére, az óvodáskorú gyermekek szociális kompetenciájának fejlődése érdekében.
2. Drámajáték gyűjtemény az anyanyelvi nevelés fejlesztéséhez.
3. Drámapedagógiai módszerek a gyerekek önkifejezése, gondolkodáskészsége, kooperatív készségének fejlesztésére, melynek hatására az iskolai életben könnyebben megállják a helyüket.

2. Verselés, mesélés

Igyekszünk az irodalmi érdeklődésüket felkelteni, a közösen átélt élmények segítségével szocializációjukat segíteni.

Célunk:

Mindennapjaik kedvelt elfoglaltsága legyen a vers és a mese, amellyel a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi és esztétikai fejlődése útján megalapozzuk a pozitív személyiségjegyek alakulását, teret adunk a gyermeki önkifejezésnek.

Feladatunk:

Változatos irodalmi művek közvetítésével élményhez juttatás, irodalmi érdeklődésük felkeltése. Az internet felhasználásával bővítjük a versek, mesék tárházát, ügyelve az irodalmi érték szempontjának való megfelelésre, igényességre. Megalapozni a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást.

Változatos módszerek, eszközök, szervezési módok alkalmazásával segítjük elő az irodalmi élmény befogadását, elsajátítását. (infokommunikációs eszközök, drámajátékok).

Törekszünk az élőszavas mesélésre, a mesélés szokásainak, rítusainak kialakítására, amely segíti a gyermeket a mesére való ráhangolódásban.

A gyermekek életkorának, csoport és az egyéni fejlettségi szintjüknek nyelvi fejlettségének, igényeiknek, érdeklődésüknek megfelelő, tudatosan megválasztott irodalmi anyag összeállítása lehetőleg népmesék, népi mondókák, a magyar irodalom, valamint a kortárs alkotók műveiből.

A verselés, mesélés, dramatizálás, bábozás lehetőségeinek biztosításával a gyermekek anyanyelvi képességeinek fejlesztése. Az értékelés differenciáltan, mindig az adott gyermek saját magához mért fejlettségi szintje szerint, a pozitívumokra építve történik.

Az óvodapedagógusok kutassanak különböző forrásokon keresztül (könyvtár, internet, TV, CD) irodalmi művek után. Önmaga is olvasson rendszeresen szakmai, és szép irodalmi műveket, nézzen meg színházi közvetítéseket, előadásokat.

Tartalom:

A befogadás ideje alatt testközeli mondókázással, hintáztatással, dajkarímekkel, altatókkal igyekszünk a biztonságos, családi hangulatot megteremteni, oldani a környezetváltozás miatt keletkező feszültséget. A nyugodt, meghitt légkör kialakításával megteremtődik az a bensőséges hangulat, a bizalom, amely az irodalmi élmény előfeltétele. A mese az érzelmi biztonság megadásának fontos eszköze, amely megfelel az óvodáskorú gyermek szemléletmódjának és világképének. Emellett önfeledt élményt nyújt és ezáltal fejleszti képzeletét, önálló gondolkodását. A mese által átéli vágyainak, érzelmeinek megvalósulását, megismeri a metakommunikáció eszközeit, melyet beépíthet saját mindennapjaiba. A mese feldolgozása változatos módszerekkel és eszközökkel kerülhet feldolgozásra. Ezért fontos a megfelelő mese, és vers kiválasztása.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A gyermekek saját mese- és versalkotása az önkifejezés egyik eszköze. A mindennapi mondókázás, verselés, mesélés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A gyerekek rendszeresen látogatják a helyi könyvtárat, ismerkednek használatával.

A bábszínház az irodalmi élménynyújtás egyik legkedveltebb eszköze az óvodában.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Ismernek és szívesen mondanak spontán módon is mondókákat, meséket, ismerik a hozzájuk tartozó játékokat és mozgást. Közreműködnek a dramatikus játékokban és a közös műsorkészítésben. Szívesen nézegetnek a nap folyamán mesekönyveket, vigyáznak rájuk.
- Az óvodáskor vége felé kitalálnak önálló meséket, történeteket, ezeket megelevenítik.
- Óvodásaink beszéljenek érthetően, rendelkezzenek életkoruknak megfelelő szókincsel.
- Legyenek képesek önálló mesék, történetek elmondására.
- Használják helyesen a névmásokat, névutókat, igeidőt, igemódot. Beszédük legyen megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű, sebességű.
- Lehetőleg ejtsenek tisztán minden beszédhangot.
- Alkossanak különféle mondatszerkezeteket, beszédüket kísérjék természetes mimikával és gesztusokkal, kommunikációjuk fejlődik.
- Értsék és megfelelően használják az ismert szavakat. Nyugodtan, figyelmesen hallgassák végig a felnőtteket és társaikat.

- Kifejezőmódjukban tükröződjön értelmi fejlődésük – életkoruknak, fejlettségüknek – megfelelő szintje.
- Az észlelés, érzékelés valóság-hű legyen. Szándékos figyelemideje fokozatosan növekszik.
- Fejlődik képzeletük, emlékezetük, problémamegoldó és kreatív gondolkodásuk.

3. Ének, zene, népi játék, tánc

Célunk:

A zenei képességek fejlesztésén túl zenét szerető, egészséges lelkű, boldog ember nevelése.

Feladatunk:

A népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészi alkotások eszközül szolgálnak a gyermekek zenei képességének alakításához, és a gyermeki önkifejezéshez.

Az éneklés, zenélés, mozgásos tevékenységének megszerettetése, zenei képességek, készségek megalapozása, fejlesztése.

A gyermekek ritmusérzékének, zenei hallásának, zenei emlékezetének, zenei kreativitásának fejlesztése.

Az óvodapedagógusaink rendszeresen tájékozódjanak a zenei képességfejlesztést segítő eszközökről, népzenei anyagokról, népi játékokról, ezek megismertetését élményszerűbbé tevő módszerekről. A tervezésnél figyelembe vesszük az adott csoport összetételét, az egyéni sajátosságokat, képességeket, s ennek tudatában választjuk ki a zenei anyagot, népi játékot.

A zenei anyagok többségét a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző ünnepekhez fűzzük.

Az ének, a zene, a népi játék, a tánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az éneklés, zenélés, népi játékok, a néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válnak a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zene megszerettetésében nagy szerepe van a zenehallgatásnak, amely a nap folyamán bármikor megtörténhet. A gyermekek zenei élményéhez juttatása: az óvodapedagógus énekével, vokális és hangszeres zene segítségével, valamint az infokommunikációs eszközökkel valósulhat meg. Az óvodapedagógus szép, tiszta éneke, valamint a komolyzenei és népzenei alkotások, erősítik a gyermekek zene iránti fogékonyságát.

A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag, megválasztásánál vegyük figyelembe a nemzetiségi, etnikai hovatartozását is.

Fontos feladatunk a népdalok, néphagyományok őrzése, ápolása, tovább vitele.

Tartalom:

A zenei nevelés alapja az énekes gyermekjátékoké, népi játékok és gyermekdalok.

Törekszünk arra, hogy a mondókák, dalok és a zenehallgatás anyaga illeszkedjen az aktuális tevékenységi formákhoz. A dalos játékok játszása mellett megismertetjük a gyermekeket a hallás- és ritmusfejlesztő játékokkal. Ebben segítségünkre vannak a drámajátékok is. Az óvodáskor vége felé hangszeres kíséret is színesítheti az éneklést.

A kompetencia alapú óvodai programcsomag „Zenevarázs” kiegészítő segédlete is felhasználható valamennyi csoportban a zenehallgatáshoz.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Szívesen énekelnek, hangulatuktól függően egyedül, vagy társaikkal.
- Igyekeznek tisztán, érthetően énekelni az ismert dalokat.
- Egyszerű mozgással követik az óvodapedagógus énekét, észreveszik a tempó különbségeket.
- Az egyenletes lüktetés és a ritmus érzékeltetésére sokféleképpen képesek.
- Megkülönböztetik a halk-hangos, magas-mély, lassú-gyors különbségeket mondókákon és dalokon.
- Ismerik az egyes ünnepkörökhöz kapcsolódó, életkoruknak megfelelő gyermekdalokat.
- Ismernek egyszerűbb mozdulat elemeket, esetleg önállóan is koreografálhatnak.
- Szívesen hallgatják a bemutatott zenét, a hangszeres zenét.
- Ismerik és használják a különböző ritmushangszereket, a dobot, a triangulumot, az ritmusfát az együtt éneklés, mondókázás kíséretére.

4. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.

Cél:

A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően felfokozott mozgásigényük kielégítése, különböző mozgásformák megszerettetése, képességeik, fejlesztése, egészségük megővésével alakuljanak személyiségtulajdonságaik (bátorság, fegyelmezettség, kitartás veszélyérzet, feladattudat)

Törekszünk arra, hogy az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet töltsön be a mozgás. Az aktív nagymozgásoktól az egyensúlyérzék fejlesztésével, a szem-kéz, szem-láb koordinációjával, a finommotoros manipuláción keresztül célunk a személyiségfejlődésének elősegítése, mely kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességeket.

Feladat:

A természetes mozgáskedv megőrzését, a mozgás megszerettetését, - az egészségmegőrzés szokásainak alakítását tekintjük fő irányvonalnak.

Óvodai életük során nagy hangsúlyt fektetünk mozgástapasztalataik, készségeik és mozgáskoordinációjuk alakítására. Ennek érdekében fontos a testi képességek és a fizikai erőnlét fejlesztése, az értelmi struktúrák és szociális képességek mozgáson keresztüli fejlesztése.

2015 szeptemberétől óvodánk csatlakozott a Bozsik Gyermekek Intézményi Programhoz. A program célja, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, mozgáskoordináció fejlesztése, a labdajátékok, futball megszerettetése és a tehetségek felkutatása. Az 4-5-6 éves gyermekeknek az önfeledt játék és mozgásélmény biztosítása, ahol elsősorban a labda és a mozgás van a középpontban. Heti rendszerességgel belső szakembereink közreműködésével, irányításával, zajlanak a foglalkozások. A programhoz való csatlakozás lehetőséget nyújt az intézmény kapcsolatrendszerének bővítésére.

A mozgáskoordináció fejlesztéséhez megismertetjük a gyermekekkel a ritmikus mozgást, a táncot. A zenét, mint eszközt szívesen használjuk a mozgásban.

Szakképzett óvodapedagógus kolleganők vezetésével népi játék, néptánc tevékenységekben vehetnek részt az érdeklődő gyermekek.

Kirándulásokkal, túrákkal kitartó mozgástevékenységre szoktatjuk a gyermekeket.

Igyekszünk digitális eszközökkel (laptop, projektor, IKT) is bővíteni ismeretanyagukat a különböző sportágak, mozgásformák lehetőségeiről.

a) Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység

Lényegesnek tartjuk a megfelelő motivációt, mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítását, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítését, a szükséges és elégséges szabályok elsajátítását.

Ügyelünk arra, hogy az eszközök illeszkedjenek a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez, a csoport összetételéhez.

Játék közben az eszközök a gyermekek rendelkezésére állnak, beépülve spontán tevékenységükbe. Nagy figyelmet fordítunk a gyermekek fejlettségi szintjének, egyéni mozgásfejlődésének erősítésére.

b) Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett megjelennek az **irányított mozgásos tevékenységek**, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgást az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron szervezzük meg.

c) Szervezett mozgásos tevékenység

Építve a spontán érzelmi motivációkra, figyelembe vesszük a gyermekek egyéni fejlettségét a tervezésnél, és végrehajtásnál egyaránt.

Törekszünk arra, hogy a gyermekek jó hangulatban, jó közérzetben vegyenek részt a mozgásban, ügyelünk arra, hogy ne hajtsuk túl a versengést.

Biztosítjuk a gyermekek megfelelő terhelését az aktivitási szintek változtatásával, s így módon a kiváltott fizikai aktivitás előhívja és erősíti a szellemi aktivitást is.

Igyekszünk olyan speciális gyakorlatokat végezni, amely egyes testalkati deformitások prevencióját segítik elő.

Fontosnak tartjuk a kézi szerek használatát, de a legfontosabb a gyermekek számára a minta, mely tökéletes, esztétikus, pontos mozgásra ösztönzi őket. Itt kihasználjuk a gyermekek utánzási vágyát, ezért a bemutatás hibátlan kell, hogy legyen.

A szervezett mozgás a helyiség, az öltözők, a tornaszerek használata miatt kötött tevékenységi formában történik.

Törekszünk arra, hogy a játék és a játékosság jellemezze a tevékenységet, valamint a kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Tud nagy mozgásokat végezni – futni, mászni, csúszni, kúszni.
- Egyensúlyoz talajon, alacsony szereken egy lábon, magasabb szereken két lábon.
- Ismeri a vezényszavakat és ennek megfelelően mozgásokat végez.

- Irányokat változtat: jobbra, balra, hátra, fordul.
- Különbséget tesz harmonikus és összerendezett járás és futás között.
- Egy lábon és páros lábon szökdel és tovahalad.
- Átugrik kisebb akadályokat.
- A labdát feldobja, elkapja, gurítja, vezeti és céloz vele.
- Guruló átfordulást végez előre, hátra.
- Álló rajtból 20-30 métert fut.
- Az egyéni és csoportversenyeknél a szabályokat betartja, kitartóan végez mozgásokat.

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

Célunk:

A vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá tétele.

Az intellektuális látás kialakítása, a tárgyi világ megismerése, újraalkotása, a gyermeki önkifejezés lehetőségeinek megteremtése.

Feladatunk:

A népművészeti elemekkel, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezet megteremtésével az egyéni fejlettséghez és képességhez igazodva segíteni a képi plasztikai kifejezőkészség, komponáló, térbeni tájékozódó és rendező képességek alakulását.

Igyekszünk gazdagítani a gyermekek élményvilágát, ezzel képzeletüket, kreativitásukat fejleszteni és ösztönözzük őket önálló alkotói tevékenységre. Megismertetjük a gyermekeket a különféle eszközök, anyagok használatával, változatos ábrázolási technikák alkalmazásával. Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladatunk az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés. Figyelünk a manuális készség, a finommotorika, téri tájékozódás síkján, és a szem-kéz koordináció fejlesztésére. Törekszünk arra, hogy az ábrázolással kapcsolatos ismereteinket bővítsük szervezett képzés, vagy önképzés (internetes oldalak böngészése, könyvtár, tárlatlátogatás) útján.

Tartalom:

A rajzolás, mintázás, kézimunka áthatja az óvodai élet egészét, szerves része a mindennapoknak. Az örömteli alkotómunka eredménye, a gyermek az óvodapedagógus és a szülők számára egyaránt fontos. A gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására sort kerítünk.

A gyermekek korától függetlenül mindennap lehetőséget nyújtunk rajzolásra, mintázásra, kézimunkázásra. A szükséges eszközöket elérhető helyen tartjuk, hogy mindig a gyermekek rendelkezésére álljanak.

A témákat komplexen dolgozzuk fel, kapcsoljuk a tevékenységekhez, meséhez, zenéhez, a külső világról szerzett ismeretekhez, az ünnepek tartalmához.

Az elkészült munkákat felhasználjuk a csoportszoba és az öltözők dekorációjához.

Pozitívan értékeljük, megbecsüljük minden gyermek munkáját.

Az alkalmasszerűen készített ajándékok fontos részét képezik ennek a tevékenységnek.

Nagyméretű reprodukciókat, vetített diaképeket, esetleg eredeti műalkotásokat is megismertetünk a gyermekekkel. A kötetlen beszélgetés hangulata segíti a műalkotások több szempontú megismerését. A szülőket is bevonjuk anyagok, eszközök gyűjtésébe, előkészítésébe.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Kreatívan használják a képi kifejezés változatos formáit elképzeléseiknek, élményeiknek megfelelően.
- Testséma ismeretük, énképük fejlődése nyomán legyenek képesek embert ábrázolni, tapasztalataik által próbálják megjeleníteni az őket körülvevő környezetet. Változatosan használják a színeket, árnyalataikkal együtt.
- Egyéni alkotások mellett legyenek képesek kollektíven is kifejezni magukat.
- Alkossanak véleményt a környezet szebbé tételéről, aktívan vegyenek részt annak kialakításában, illetve helyreállításában.
- Próbáljanak egyszerű kellékeket, játékokat, maketteket készíteni tevékenységeikhez.

5. A külső világ tevékeny megismerése, környezetünk mennyiségi és formai összefüggései

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Célunk:

A mi óvodánkban a gyermekek életkoruknak megfelelő szinten minél több tapasztalatot szereznek komplexen, a különböző tevékenységeken keresztül az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Arra törekszünk, hogy ismerjék meg és szeressék környezetüket, megfelelő ismeretekkel rendelkezve igazodjanak el benne.

A környezet megismerése során alakuljanak ki náluk a kulturált és biztonságos életvitel szokásai, az elfogadott viselkedési normák, érzelmi és erkölcsi viszonyok, természetes módon ismereteik bővülésével alakuljon ki a szülőföldhöz való kötődés, a szűkebb és tágabb környezet megismerése.

Feladatunk:

Intézményünkben fontos feladat, hogy a gyermekek környezetükkel való kapcsolata tevékenységek közben tapasztalatszerzés útján valósuljon meg. A gyermekek számára természeti és társadalmi környezetükben sok olyan lehetőséget biztosítunk, ahol életkoruknak megfelelő ismereteket szerezhetnek.

A tervezés során figyelembe vesszük a gyermekek más, előző forrásból származó ismereteiket, tudásukat.

A gyermekek tapasztalataira, élményeire támaszkodva jussanak új ismeretekhez az őket körülvevő közvetlen és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezetükből. A gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, megismerési vágyára építünk. A gyermekek érzelmi alapon válogatnak a család és az óvoda

által nyújtott hatásokból, ezért arra törekszünk, hogy olyan hatások érhék őket, amelyek környezetük felfedezésére ösztönzi őket.

A gyermeki gondolkodási képesség fejlesztése érdekében olyan helyzeteket teremtünk, amelyekben a gyermekeknek alkalmuk nyílik kísérletezésre, többféle megoldás közötti választásra. A feladatnak megfelelően használjuk a különböző képességfejlesztési eszközöket, drámajátékot, digitális anyagokat, infokommunikációs eszközöket. A gyermekeket is ösztönözzük ezek használatára, az önálló ismeretszerzésre.

A feladatoknál a differenciálás elvét figyelembe véve mindig az adott gyermek fejlettségi szintjére építünk, minden gyermeket önmagához mérünk és a pozitívumokra épülően értékelünk.

Tartalom:

A környezet megismerésére nevelés témái óvodáskorban kevésbé behatároltak, ezért tartalmi és módszertani ötletek kipróbálására is sokféle lehetőséget nyújtanak. A témák szinte kínálják a valóság megtapasztalásának, a játékos cselekedtetésnek, tevékenykedtetésnek a lehetőségeit. Ezek megvalósulásának a tapasztalat szerzés az alapja. Előtérbe helyezzük a minél többoldalú érzékelést, mint az ismeretek megszerzésének egyik fontos forrását. Elvünk, hogy a tevékenységet minden esetben hassa át a játékoság, az élményt adó, oldott légkörben történő cselekvés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek ismerje személyes adatait, testrészeit, érzékszerveit, ezek funkcióit.
- Tudja az évszakok neveit, idézze fel ezek legszembetűnőbb jegyeit.
- Ismerje a növény szót, a zöldségfélék, gyümölcsök, növények jelentését. Legyenek képesek az állatokról szerzett ismereteiket rendszerezni (házi, erdei, vad, stb.). Ismerjék az alapvető közlekedési szabályokat, a különféle közlekedési eszközöket.
- A spontán és szervezett tapasztalatszerzés során legyenek képesek önálló véleményalkotásra és döntéshozatalra.

Környezetünk mennyiségi és formai összefüggései:

Célunk:

A bennünket körülvevő világ mennyiség – formai – kiterjedésbeli jellemzőinek felfedeztetése, megtapasztalása.

A térbeli, síkbeli viszonyok alapjainak megismerése.

Feladatunk:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, a problémahelyzetek megoldásához szükséges belső motiváció kialakítása, figyelembe véve az érdeklődési körüket, képességeiket. Ezekre építve megtervezzük az egyéni, és csoportos fejlesztési lehetőségeket. A problémamegoldás különböző lehetőségeinek felismertetése által kreativitásuk fejlesztése.

Ezért igyekezünk minél több probléma megoldást igénylő helyzetet teremteni, így tudjuk a gyermekeket legjobban aktivizálni. Pozitív megerősítésekkel ösztönözzük őket.

Az alapvető matematikai ismeretek elsajátítása, elemi matematikai nyelv megértése számlálással, méréssel, műveletvégzéssel kapcsolatos készségek kialakítása. Matematikai összefüggések felismertetése, logikus gondolkodásuk fejlesztése. A probléma megoldás különböző lehetőségeinek felismertetése által kreativitásuk fejlesztése. Téri és síkbeli viszonyok különböző helyzetekben történő megtapasztalása. A gyermekeket ösztönözzük az önálló tapasztalatszerzésre, megismerésre, ennek érdekében példát mutatunk az infokommunikációs eszközök használatában.

Tartalom:

Matematikai jellegű tapasztalatszerzés játékos tevékenykedtetésben, kötetlen formában, élményszerű, játékos módon, a célnak megfelelően.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Megértik az óvodapedagógus által feltett kérdéseket, matematikai kifejezéseket, alapvető fogalmakat maguk is használják. A matematikai problémákat egyéni ötletekkel kreatívan megoldják.
- Önállóan megfogalmazzák megállapításaikat, ítéleteiket, következtetéseiket. A szám fogalmához kapcsolják a mennyiséget, tisztában vannak a semmi jelentésével. Tulajdonságok alapján szétválogatnak, összehasonlítanak, elvégzik az egy-egy értelmű megfeleltetést, értelmezik a kapott eredményt.
- Megállapításaik helyességét igazolják, az esetleges hibát felismerik és javítják. Halmazokat bontanak többfelé, a részhalmazokat összehasonlítják.
- Elvégzik az alapműveleteket, képeznek többet, kevesebbet, a megkezdett sort folytatják a mintának megfelelően.
- Számosság szerint sorba rendeznek növekvő és csökkenő sorrendben. Kiterjedéseket összemérnek, összehasonlítanak, használják a relációs fogalompárokat.
- Ismerik a fontosabb, jellegzetesebb geometriai tulajdonságokat.
- Azonosítják a térbeli, síkbeli alakzatokat, térben képesek tájékozódni, követik az irányokat, használják a jobb, baloldalt.

6. Munkajellegű tevékenység

Munkajellegű tevékenység során fejlődik a gyermekek megfigyelőképessége, emlékezete, problémamegoldó gondolkodása.

Cél:

A mindennapi élet szerves részeként a természeti és társadalmi környezetről speciális ismereteket szerezzenek a gyermekek.

A munkajellegű tevékenység, olyan játékos elemeket is tartalmazhat, melyben a gyermek a közösségért való tevékenység örömeit élheti át.

A gyermekektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli.

A játék mellett a személyiségfejlesztés eszköze önként és örömmel végzett

aktív tevékenység, mely által cselekvő tapasztalással jut ismeretekhez a gyermek. Fontos, hogy a tevékenységben a gyermek saját magához viszonyított értékelése alakuljon, miközben társait is értékelné tudja.

Feladat:

A gyermekek a tevékenység során tapasztalják meg, hogy az ember folyamatosan alakíthatja, változtathatja, kellemesebbé, célszerűbbé teheti környezetét.

Intézményünkben arra törekszünk, hogy a gyermekek munkájuk során jussanak el oda, hogy természetes, észrevétlen módon reagáljanak a kellő szükségleteikre, vegyék észre, ha valamit meg kell csinálniuk. Funkciót egyre inkább vegye át a tevékenységre épülő lehetőségek biztosítása.

Munkavégzés során a gyermeknek állandóan alkalmazkodni kell társaihoz, ezáltal természetes módon fejlődik szociális magatartásuk, társas kapcsolatrendszerük.

Az eszközök célszerű használatán kívül kialakulnak a munkavégzés, munkaszervezés képességének alapjai, fejlődik a gyermekek kitartása, felelősségérzete, önértékelése.

Ezeket a tevékenységeket igyekszünk úgy megszervezni, hogy azok a gyermek számára örömforrást, élményt jelentsenek.

A tevékenység tartalma:

1. Testápolás
2. Étkezés
3. Öltözködés
4. A környezet rendjének megőrzése
5. Alkalmoszerű munkák
 - egyéni megbízatások
 - közösségért végzett munka (naposi munka)
 - felelősi munka
 - kisebbek segítése
 - növény- és állatgondozás, környezetgondozás

A fejlődés jellemzése az óvodás kor végére:

1. Testápolás

A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan szükség szerint végzik el. A tisztálkodási eszközöket rendeltetésüknek megfelelően használják, tisztán esztétikusan helyre teszik. A mosdó rendbetételében szükség szerint segítenek.

2. Étkezés

Önállóan étkeznek, az ételt jól megrágnak. Rendeltetészerűen használják az evőeszközöket (kanál, kés, villa) és a szalvétát. Önállóan töltnek folyadékot, felméri a számukra megfelelő étel mennyiséget. Szokásukká válik a kulturált étkezés.

3. Öltözködés

Az időjárásnak és a napirendnek megfelelően öltözik, vetkőzik önállóan. Ruháikat összehajtogatják, és a helyükre teszik. Tudnak gombolni, fűzni, kötni.

4. A környezet rendjének megőrzése

A csoportszoba játékeit, berendezéseit rendben tartják. Segítenek tisztántartásukban, esztétikus elrendezésükben. Ügyelnek az óvoda épületének, és udvarának rendjére, a tisztaságra.

Alkalmoszerűen részt vesznek a rendben tartásban. Segítenek a csoportszoba átrendezésében, eszközök előkészítésében.

Megszüntetik az apróbb rendetlenséget.

5. Alkalmoszerű munkák

Biztonságban mozognak az óvoda egész területén, bizalommal fordulnak a felnőttekhez, és a kapott feladatokat szívesen teljesítik. Örömmel végzik a naposi munkát, ügyelnek a szokások és a szabályok betartására.

A kijelölt felelősök eleget tesznek a megbízatásuknak.

Segítőkészen fordulnak a kisebbekhez és az eltérő ütemben fejlődő társaikhoz.
Önállóan gondozzák az élősarok növényeit.

5. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Folyamatos, alapvető feladatunk a gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet alatt. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. A tanulást biztosító feltételek megteremtése során építünk a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Célunk:

Tanulást támogató környezetet teremteni. Az óvodapedagógus építve a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire fejleszti képességeiket, bővíti, rendezi tapasztalataikat.

- gyakorlati tevékenységbe ágyazva fejlesztjük a megfigyelést, az emlékezetet, figyelmet, stb. vésést és felidézést
- erősíteni kívánjuk a gyermekek alapvető kompetenciáit a cél megvalósítása során
- elősegítjük a kreatív gondolkodás fejlődését.

Fejlesztésünk eredményeképpen váljanak képessé a problémák felismerésére és megoldására.

Óvodapedagógus feladatai:

Irányítani a tapasztalat-, és ismeretszerzés folyamatát.

A gyerekek önkéntelen figyelmét és megismerési vágyát felébreszteni és fenntartani

Nyújtson ismereteket a környezet tárgyairól, kínáljon fel lehetőségeket az egyéni érdeklődés, a tapasztalatszerzés, örömeinek átélésére a minket körülvevő környezet szépségének felfedezésére.

A játékosság, mint alapelv érvényesüljön a egész tanulási folyamatban.

A gyerekek egyéni fejlettségét, a differenciálás elvét és a szociális tanulás megvalósítását ösztönözze korszerű ismeretátadással.

Óvodánkban:

- A tanulást folyamatként kezeljük, amely részben utánpótláson alapuló, spontán és szervezett tevékenység.
- Személyre szabottan, pozitív visszajelzésekkel igyekszünk a gyermek személyiségének kibontakozását segíteni.
- A tanulás iránti vágy, az aktivitás, a motiváció, és az ismeretszerzés fenntartását biztosítjuk változatos formában, az óvodáskorra jellemzően, gyakorlati tevékenységekbe ágyazottan, játékos módon.
- A gyermekek világméretű alakulását elősegítve lehetőséget adunk a tanulás örömeinek átélésére, az alkotásra, az emberi és a tárgyi környezet szépségének felfedezésére.
- A gyermekek élményeik, tevékenységeik alapján tanulnak.
- Az óvodás korú gyermeknek a tevékenységbe ágyazott tanulás során és a játékon keresztül fejlődik értelmi képessége, érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelve, képzelete, képszerű szemléletes és problémamegoldó gondolkodása.
- Ezen kívül vannak olyan óvodapedagógus által irányított, szervezett tanulási lehetőségek, mint az megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermek kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzést is magába foglalja.

A tanulás lehetséges formái az óvodában tömören:

- az utánzásra alapuló szokás kialakítás, minta- és modellkövetés, magatartás-és viselkedéstanulás,
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos, cselekvéses tanulás
- ismeretszerzés, amely a gyermeki kérdésekre, és az arra kapott válaszokra épül
- az óvodapedagógus által direkt módon irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés stb.
- a problémamegoldás gyakorlati formája

Sajátos nevelési igényű gyerekek tevékenységekben megvalósuló tanulási folyamata

Játékba integrált tanulás: u. a. mint a többségben lévőknél

Gyakorló játék: u. a., mint a többségben lévőknél

Kiemelten fontos minden játékot megtapogatni, zörgetni, hangot hallatni.

Szimbolikus játék: u. a., mint a többségben lévőknél

Dramatizálás, bábozás: u. a. mint a többségben lévőknél. Építő, konstruáló játék: különösen fontos, alkalmas a formaérzék fejlesztésére, a valóságos és a modellezett dolgok összefüggésének felfedeztetésére. A különböző eszközök használatának, biztosítása szükséges a finommotorika fejlesztése szempontjából. Szabályjáték: fontos szerepet tölt be főleg a mozgásos játék, körjáték, melynek során a bátortalan gyermeknek a kézfogás, a közösség biztonságot ad.

Játékba integrált tanulás: u. a. mint a többségben lévőknél

V. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermeki érés, a családi és az óvodai nevelés folyamán óvodásaink többségében eléri az iskolai élethez való fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén elérkezik a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben óvodásból iskolássá szocializálódik. Az életkor és a fejlettség figyelembe vétele mellett lehetőséget teremtünk a rugalmas beiskolázás szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte elengedhetetlen.

Ezek:

- a) a testi,
- b) a lelki és
- c) a szociális érettség, amelyek szükségesek az eredményes iskolai tanuláshoz

a) A testileg egészségesen fejlett gyermek jellemzői:

- végbe megy az első alakváltozás, megváltoznak a testarányok, megkezdődik a fogváltás
- mozgása összerendezettebb lesz, képessé válik a harmonikus nagy- és finommozgásra.
- irányítani képes viselkedését, mozgását és testi szükségletei kielégítését

b) A lelkileg egészséges, fejlett gyermek az óvodáskor végére érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.

Az iskolai tanuláshoz, a tanulás megkezdéséhez:

- érzékelése, észlelése differenciáltabbá válik
- megnő a testséma kialakulásának a téri észlelés fejlettségének, a téri tájékozódásnak, és a mozgásfejlettségnek a szerepe

A lelkileg egészséges gyermek jellemzői:

- a felismerés mellett szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a szándékos figyelem,
- az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- beszéde érthető, kommunikációja folyamatos, életkorának megfelelő.
- tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással összefüggően lehetnek egyéni eltérések)
- beszédfigyelmé és türelme korának megfelelő.
- reális ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.
- ismeri a napszakokat, az évszakok főbb jellemzőit
- ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait;
- ismeri lakóhelyét, valamint a környezetében élő növényeket, állatokat,
- felismeri az öltözködés és az időjárás közötti ok-okozati összefüggéseket.
- ismeri és betartja a viselkedés alapvető szabályait,
- elvárható mennyiségi ismeretei vannak.

c) Az óvodáskor végére az egészséges gyermekeknek szociálisan is éretté kell válnia az iskolára.

A szociálisan megfelelően fejlődő egészséges gyermek:

- készen áll az iskolai életre és a tanító elfogadására,
- képes együttműködni, és a kapcsolatot teremteni a felnőttekkel és gyermektársaival.

A szociálisan érettnek mondható az a gyermek, aki életkorához képest:

- alkalmazkodni tud a szabályokhoz,

- szükségletei kielégítését reális ideig késleltetni tudja és akarja
- kialakulóban van kötelesség- és feladattudata
- kreatív –kitartó, megfelelő munkatempójú,
- önfegyelme, önállósága megfelelő

A hároméves kortól kötelező (2015. 09. 01.) óvodába járás ideje alatt az óvoda nevelési folyamatának célja, feladata a gyermeki személyiség fejlesztésének elősegítése, harmonikus testi, lelki, értelmi és szociális érettség egyéni ütemhez igazodó kialakítása.

- *A sajátos nevelési igényű* gyermekeknél a speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka minősége, folyamatossága mellett érhető el az egyéni képességekhez igazodó, elvárható fejlettség.
- *A kiemelt figyelmet igénylő* gyermekek iskolaérettségi kritériumait figyelembe véve a befogadó intézmény (leendő iskola) elvárásainak megfelelő fejlettségi szint elérése a célunk.

VI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

A köznevelési törvény felosztása alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek:

aa) *sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló*, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

ab) *beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló*, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

ac) *kiemelten tehetséges gyermek, tanuló*, képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mértén tovább tanuljon, illetve alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében.

b) *hátrányos helyzetű az a gyermek:* a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettségű, a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottságú, a gyermeknek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei vannak.

Halmozottan hátrányos az a gyermek: aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

c) Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló

6.1.A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének elvei, feladatai

Mozgásfejlesztés

Az életkori sajátosságoknak megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése.

Játéktevékenység

Szükség esetén a játékhoz használt teret átalakítjuk, a játéktevékenység egészét, a gyermekhez igazítjuk.

Nyelvi fejlesztés

A szókinés szegényesebb lehet, a különböző kognitív funkciók érintettsége akadályozhatja a versek, mondókák megtanulását. Emiatt fontos feladatunk a gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe, szükség esetén sajátos fejlesztési célok kitűzése, esetleg a logopédussal való együttműködés.

Éneklés, zenei nevelés

Az óvodás életkor kiemelt tevékenysége az éneklés. Pozitív hatása előnyösen befolyásolhatja a mozgásfejlődést is (pl. elősegíti a test ellazulását), társas cselekvést jelent, fejleszti a ritmus- és tempóérzékelést.

Rajzolás, kézügyesség fejlesztése

Segítjük a kézfunkciót és a manipulatív tevékenységek segítését, célirányos fejlesztését.

Minden tevékenység során kiemelt feladatunk a tapasztalatszerzés biztosítása, a cselekvéses ismeretszerzés lehetőségének megteremtése.

Alkalmat adunk a minél sokrétűbb, mozgásos tapasztalatszerzésre, fejlesztjük a kognitív funkciókat, a különböző észlelési területeket, a figyelmet, az emlékezetet, a téri tájékozódást stb.

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek fejlesztése

A nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés során megvalósul a spontán tanulás, a társakkal való együttműködés, a kommunikáció. A fejlődést segíti a kortárs csoportban megélt élmények, tapasztalatok és minták sokasága, amelyeket a gyermek egészséges társaival közösen megélt. Az ő integrált óvodai nevelésük során biztosítjuk a folyamatos gyógypedagógiai megsegítést is.

A gyermekekre jellemző cselekvésbe ágyazott tevékenykedtetést és kis lépések elvét alkalmazzuk képességfejlesztésük során, melyhez kellő időt, eszközt, alkalmat biztosítunk.

A rendszerességnek, az utánzásnak, a sok ismétlésnek, az egyszerű szóbeli utasításnak, a zenének, a ritmusnak, stb. a gyermek számára jelentős szerepe van az önmagához igazított fejlődés megvalósításában. A szocializáció, az egymás melletti tevékenykedés fejlesztése a csoportos foglalkozásokon valósítható meg leginkább.

Az óvodapedagógus feladata az integrálás során:

Elengedhetetlen, hogy a pedagógusnak legyen ismerete a sérülés sajátosságairól, a pedagógiai korrekció lehetséges módszereiről, amit a szülővel való kapcsolattartás, önképzés és szakemberrel való konzultáció során szerezhet meg.

- Fontos, hogy a gyermek optimális fejlesztése érdekében a gyógypedagógussal, a szülővel és egyéb segítő szakemberekkel állandó kapcsolatot tartson az óvodapedagógus.

Amit fontos szem előtt tartani, az a túlterhelés problematikája, mert a túl sok feladat, az elvárásoknak való túlzott megfelelés igénye regresszióba hajthatja a gyermeket.

Általános megoldási mód. Általános, mindenkire érvényes recept nincs.

A fejlesztés hatékony módját türelemmel, az egyéni probléma figyelembe vételével és a szakember, valamint a család együttműködő támogatásával lehet megoldani.

A gyermekekkel való foglalkozás tervezésekor kiemelt szerepe a differenciálásnak, és nem a motivációnak van első sorban.

A kezdeményezések alkalmával fontos a szemkontaktus. A változásokra pedig előre fel kell készítenünk, mert a váratlan dolgokra nem mindig reagálnak pozitívan.

6.2. Tehetséggondozás az óvodában

Fogalma

Harsányi István meghatározása szerint:

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létre hozni.”

Az óvodáskorú gyermekek esetében elsősorban még tehetség ígéretekről beszélhetünk, így az óvodai tehetséggondozás elsődleges feladata a szunnyadó tehetségsírák feltárása.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek folyamatos megfigyelése, tehetségígérek azonosítása.
- A fejlődési naplóban (OviKréta) a kiemelkedő adottságok rögzítése. (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 93/A. §).
- Differenciált fejlesztés biztosítása, az egyéni terhelhetőség figyelembevételével, amely nem csupán a tehetségműhelyekben valósul meg, hanem a mindennapi tevékenységek alkalmával is.
- Erős oldalak fejlesztése: kíváncsiság ébrentartása, megismerési vágy kielégítése. Újszerű, kreatív módszerek és eszközök alkalmazása, sokféle tevékenység felkínálása.
- Gyenge oldalak fejlesztése: érdeklődés felkeltése, motivált állapot kialakítása.
- Megfelelő környezet, légkör kialakítása: eszközök körének bővítése, problémahelyzetek teremtése, elfogadás, bátorítás, türelem stb.
- Pihenés biztosítása.
- A szülők folyamatos tájékoztatása, bevonása az együttműködésbe. (a pedagógus konzultál a szülőkkel, ismerteti a lehetőségeket, a szülők beleegyezése szükséges a rendszeres műhelymunkába.)
- A tehetségműhely műhelynaplójának elkészítése, vezetése, éves munkaterv készítése.
- Pedagógusok továbbképzésének biztosítása e területen.

A tehetségazonosítás folyamata és dokumentálása

Az óvodában a tehetségígérek felismerése folyamatos pedagógusi figyelmet igényel. Az óvodapedagógusok a mindennapi élethelyzetek és tevékenységek során rendszeresen végeznek **spontán és célzott megfigyeléseket**, amelyek segítségével feltárják a gyermek érdeklődési körét és kiemelkedő képességeit. A megfigyelések eredményeit az **OviKréta rendszer Gyermeki fejlődés nyomon követése** felületén rögzítenek, biztosítva ezzel a gyermek fejlődésének átlátható dokumentálását. A pedagógusok emellett alkalmazzák azokat a szempontokat is, amelyeket **Nagy Jenőné: Gyermektükör** című műve tartalmaz. Ezek a szempontok segítséget nyújtanak a gyermek sajátos adottságainak, speciális érdeklődési területeinek és egyéni képességeinek azonosításában (lásd: 2. számú függelék). Ezek a dokumentumok feltöltésre kerülnek az OviKréta rendszerbe.

A megfigyelések segíti az óvodapedagógusokat abban, hogy meghatározzák, mely tehetségműhely biztosítja az adott gyermek számára a legkedvezőbb fejlődési lehetőséget.

A szakirodalmi tapasztalatok szerint az óvodás korosztálynál már megfigyelhetők tehetség első jelei. Ebben az életkorban több területen is mutatkozhatnak kiemelkedő teljesítmények, például:

- különösen fejlett vizuális ábrázoló készség,
- átlagot meghaladó zenei és matematikai képességek,
- korai, spontán olvasási próbálkozások,
- kiemelkedő mozgásos teljesítmény,
- valamint az iskoláskorhoz közeledve a magas intellektuális képességek.

A tehetségígéretes gyermekek fejlesztése az óvodában kétféle módon történhet. Egyrészt az **óvodai csoport mindennapi életébe ágyazva**, ahol a tevékenységek széles választékából a gyermek szabadon dönthet arról, hogy részt kíván-e venni az adott feladatban. Másrészt **tehetséggondozó foglalkozásokon**, ahol célzottan a kreativitás, az egyéni érdeklődés és a kiemelkedő képességek fejlesztésére kerül sor. Az óvodai csoportban megvalósuló tevékenységek elsősorban a sokoldalú tapasztalatszerzést biztosítják, míg a tehetséggondozó foglalkozások a speciális adottságok kibontakoztatására, a motiváció erősítésére és az önbizalom növelésére irányulnak.

Tehetségműhelyek kialakítása

Az, hogy intézményünkben egy adott nevelési évben milyen tehetségműhelyt indítunk, a rendelkezésre álló humán és tárgyi feltételek figyelembevételével indítunk tehetségműhelyeket. A műhelyek vezetését az óvodapedagógusok látják el, akik szakmai elhivatottságuk és érdeklődésük alapján vállalják a feladatot. A műhelyek tematikája minden évben a gyermekek érdeklődéséhez és az adott körülményekhez igazodik. Lehetséges területei:

- zenei,
- vizuális,
- mozgásos,
- természeti és környezetvédelmi,
- dramatikus, bábozós tevékenységek.

A tehetségműhelyek célja és pedagógiai jelentősége

A tehetségműhelyek legfontosabb célja a gyermekek érdeklődésének felkeltése és fenntartása, valamint a kiemelkedő képességek kibontakoztatása játékos, élményszerű keretek között. Az óvodai életben nem a teljesítményelvárás, hanem a pozitív megerősítés, az egyéni út keresése és a gyermekek belső motivációjának erősítése áll a középpontban.

A műhelyek pedagógiai jelentősége abban rejlik, hogy:

- segítik a gyermekek önkifejezését és kreativitását,
- lehetőséget biztosítanak az egyéni tehetségterületek kibontakoztatására,
- hozzájárulnak a gyermek önbizalmának és társas kompetenciáinak fejlődéséhez,
- támogatják a közösségi élmények megélését, miközben teret engednek az egyéni különbségeknek.

Szervezési keretek

A műhelyfoglalkozások megszervezése rugalmasan, az intézmény lehetőségeihez igazodva történik. Irányadó keretként egy műhelyben általában 6–15 **tanköteles** korú gyermek vesz részt, a foglalkozások időtartama 25–30 perc. A műhelymunka rendszerint októbertől május végéig tart, körülbelül 30 alkalommal, az előre elkészített éves munkaterv alapján. Az ütemezés szükség esetén módosítható, például betegség, intézményi programok vagy egyéb körülmények miatt.

Szülők bevonása

A szülők bevonását a tehetséggondozás folyamatába kiemelten fontosnak tartjuk. Az októberi szülői értekezleten bemutatjuk a műhelyek céljait, éves munkatervét és működési kereteit. A szülők tájékoztatást kapnak gyermekük részvételéről és fejlődéséről, továbbá lehetőség szerint félévkor és év végén betekintheznek a műhelymunkába, bemutató foglalkozások, valamint dokumentált visszajelzések formájában.

Értékelés

A műhelymunka értékelése több szinten valósul meg. Figyelembe vesszük a gyermekek fejlődését és részvételét, a pedagógusok és műhelyvezetők tapasztalatait, a szülők visszajelzéseit, valamint az igazgató észrevételeit. A műhelyvezetők önértékelése szintén része a folyamatnak. Az értékelés és a tapasztalatok összegzése minden esetben rögzítésre kerül a műhelynaplóban.

6.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei,

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek kell tekinteni minden olyan gyermeket, akit nevelésbe vettek, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket abban az esetben, ha a fentebb meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

Cél:

A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, segítése fejlesztése.

A hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációja annak érdekében, hogy az iskolára való képességeket kellő időben elérhessék.

Feladat:

- Szociális tevékenység, családsegítés, ismeretterjesztés, gyermek és ifjúságvédelem.
- A gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel partnerré tenni a szülőket és megnyerni őket az együttműködésre.
- Partnerközpontú működés, szülői igények vizsgálata, lehetőség szerinti kiszolgálása.
- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel. Egyéni beszélgetések,

- Gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása.
- Folyamatos és rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, tanácsadás, családlátogatás, megéreztetni a szülőkkel, hogy a rendszeres óvodába járás fontos a gyermek fejlődése szempontjából.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlődési naplóbejegyzéseinek megbeszélése, a gyermekek alkotásainak megmutatása, elemzése, a szülők részvételi lehetőségének biztosítása a gyermekek tevékenységeiben.
- Óvodába kerüléskor komplex állapotfelmérés, anamnézis készítése, folyamatos fejlettségmérés, tudatos fejlesztési tervkészítés.
- Megfelelő minőségű és időtartalmú óvodáztatás a célcsoport körében.
- Olyan csoportalakítás, amely biztosítja az SNI gyermekek arányos elosztását.
- A gyermekek egyénre szabott befogadásának biztosítása
- Tudatos pedagógiai munka ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása: a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai programok, tevékenységek változatosságának biztosítása, élmények nyújtása, differenciált feladatadás, fejlesztés.
- Szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás: konzultációk a gyermekek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megszervezése (Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság)

A hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása

A valamely területen tehetségígéretes hátrányos helyzetű gyermekek pozitív képességeinek kibontakoztatása.

Feladat:

Óvodába kerüléskor komplex állapotfelmérés, részletes anamnézis készítése, folyamatos fejlettségmérés, tudatos fejlesztési terv készítés.

Az óvodai programok, tevékenységek változatosságának biztosítása, élmények nyújtása, egyéni kompetenciák fejlesztése, differenciált feladatadás, fejlesztés.

6.4. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

Amennyiben a gyermek egészségi állapota miatt tartós gyógykezelésen vesz részt, és ez akadályozza az óvodai jelenlétét, a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti az óvodába járási kötelezettség alóli felmentést. A nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt. 8. § (1) bekezdés) előírja, hogy a gyermek, aki tárgyév augusztus 31. napjáig betölti harmadik életévét, a nevelési év kezdetétől köteles legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson részt venni. Ez a kötelezettség a szülő kérésére, a gyermek érdekét szem előtt tartva, meghatározott feltételek mellett módosítható. A kérelem benyújtásának általános határideje minden év április 15., de a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek esetében ez a határidő nem kötelező érvényű. A felmentést – különös méltánylást igénylő esetben – először a gyermek negyedik, majd ismételt kérelemre legfeljebb az ötödik életévének betöltéséig lehet engedélyezni.

Amennyiben a felmentési eljárás során szakértő bevonására van szükség, tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében kizárólag az Eütv. 89. § szerinti járóbeteg-szakellátásban, illetve a 91. § szerinti fekvőbeteg-szakellátásban közreműködő szakorvos jogosult szakvéleményt adni.

Ha a felmentést engedélyező szerv a gyermeket az óvodai foglalkozások alól mentesíti, az óvoda a család részére konzultációt és tanácsadást biztosít, valamint – amennyiben szükséges – tovább irányítja a gyermeket a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más, megfelelő ellátást nyújtó intézményhez (Nkt. 75. § (4) bekezdés).

A szülőkkel való kapcsolattartás formái többek között a következők lehetnek:

- személyes megbeszélés vagy tanácsadás,
- a gyermek fejlődését támogató eszközökhöz való hozzáférés (pl. játékok, foglalkoztatók, vizuális vagy mozgásfejlesztő eszközök),
- személyes vagy online kommunikáció (telefon, e-mail, közösségi felületek, pl. Facebook, Messenger).

A jogszabályok értelmében tehát a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek számára biztosított a lehetőség, hogy meghatározott feltételek fennállása esetén felmentést kapjanak az óvodai foglalkozások látogatása alól.

6.5. A gyermekek esélyegyenlőségét elősegítő tevékenységek

Pedagógiai programunk által is célunk, hogy széles körben megismertessen egy humánus szemléletmódot, egy új pedagógiai módszert, amely elősegíti minden gyermek saját képességeihez mért maximális fejlődését, nyugodt, családi környezetben. Minden gyermeknek biztosítjuk az esélyegyenlőséget, a szegregációmentességet. Esélyegyenlőség az óvodában

A pedagógiai munka az inklúzió és az integráció elveire épül: minden gyermek sajátos igényeinek figyelembevételével nevelhető és fejleszthető a közösségben.

(Jogszabályi háttér: 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről; 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról; 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet – Óvodai nevelés országos alapprogramja.

Célok

- Minden gyermek képességeinek kibontakoztatása, egyéni fejlődési ütemének megfelelő támogatással.
- A hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), valamint a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek esélyeinek növelése.
- A kulturális sokszínűség tisztelete és elfogadása.
- A gyermekek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a szociális hátrányok mérséklése.

Feladatok

- Differenciált fejlesztés: a gyermekek egyéni sajátosságaihoz igazodó feladatok, módszerek és eszközök alkalmazása.
- Hátránykompenzáció: a szociális és kulturális hátrányok csökkentése (pl. felzárkóztató foglalkozások, fejlesztő tevékenységek).
- Tehetséggondozás: a kiemelkedő képességű gyermekek gazdagító, kreatív feladatokkal történő támogatása.
- SNI/BTMN gyermekek fejlesztése: egyéni fejlesztési tervek készítése, gyógypedagógus és fejlesztő szakemberek bevonása.
- Nyelvi és kulturális sokszínűség kezelése: a nemzetiségi, migráns háttérrel rendelkező gyermekek támogatása, identitásuk tiszteletben tartása.
- Családok bevonása: aktív együttműködés a szülőkkel, partnerség a gyermek nevelésében.

Megvalósítás az óvodai gyakorlatban

Az óvodai nevelés során kiemelt feladatunk a befogadó légkör megteremtése, hiszen minden gyermek egyformán értékes tagja a közösségnek. Arra törekszünk, hogy a közös tevékenységekbe minden gyermek bekapcsolódhasson, életkorától, fejlettségétől vagy sajátos nevelési igényétől függetlenül. Az egyéni szükségletek figyelembevételével megszervezzük a fejlesztést, szükség esetén fejlesztő pedagógus, logopédus vagy gyógypedagógus bevonásával. A mindennapokban alkalmazzuk a projekt módszert és a differenciált tanulásszervezést, így ugyanazon témán belül minden gyermek a saját szintjének megfelelő feladatot kaphat. Kiemelt szerepet kap a példamutatás és az érzékenyítés is: tudatosan fejlesztjük a gyermekek szolidaritását, empátiáját és toleranciáját társaik iránt.

Dokumentálás

Az óvodapedagógusok a pedagógiai munka folyamatát és eredményeit rendszeresen dokumentálják. A feljegyzésekben megjelennek a differenciált feladatok, az egyéni fejlesztési törekvések, valamint a hátránykompenzáció és a tehetséggondozás területén végzett tevékenységek.

Várható eredmények

- A gyermekek biztonságban érzik magukat, megélik az egyenlő bánásmódot.
- Csökkennek a hátrányos megkülönböztetésből fakadó különbségek.
- A sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek sikeresen integrálódnak a közösségbe.
- Erősödik a közösség összetartozása, a gyermekek toleranciája, empátiája és szociális érzékenysége.

6. GYERMEKVÉDELEM INTÉZMÉNYÜNKBEN

Gyermekvédelmi munkánk során mindig az érvényben lévő gyermekvédelmi törvény alapján szervezzük és végezzük tevékenységünket.

Az óvodai nevelés középpontjában a gyermek áll, akinek testi, lelki és érzelmi biztonságát minden körülmények között garantálnunk kell. A gyermekek jogainak védelme az intézményben folyó pedagógiai munka szerves része, egyben törvényi kötelezettségünk is. A gyermekek különösen érzékenyek és kiszolgáltatottak, ezért az óvoda valamennyi dolgozójának közös felelőssége, hogy olyan környezetet teremtsünk számukra, ahol biztonságban érzik magukat, jogaik érvényesülnek, és lehetőséget kapnak személyiségük kibontakoztatására.

Célunk:

Minden gyermek számára biztosítani azokat a feltételeket és lehetőségeket, amelyek képességeik és tehetségük kibontakoztatásához szükségesek, valamint támogatni őket és családjukat abban, hogy leküzdhesék azokat az akadályokat – legyenek azok szociális, egészségi, családi vagy más eredetűek –, amelyek fejlődésüket, jólétüket vagy esélyegyenlőségüket korlátozhatják.

Feladatunk, hogy a mindennapi nevelőmunka során figyelemmel kísérjük a gyermekek fejlődését, élethelyzetét és jelzéseit, valamint bizalmi kapcsolatot alakítsunk ki a családokkal. Tiszteletben tartjuk a család elsődleges nevelő szerepét, ugyanakkor szükség esetén segítséget nyújtunk, tapintatosan támogatjuk a szülőket, és közösen keressük a gyermek érdekét szolgáló megoldásokat. Fontos, hogy érzékenyen reagáljunk a gyermekek viselkedésében, érzelmeiben vagy egészségi állapotában bekövetkező változásokra, és észleljük, ha a család körülményeiben olyan tényezők jelennek meg, amelyek a gyermeket veszélyeztethetik.

A gyermekvédelmi munka intézményi szintű koordinálását a gyermekvédelmi felelős látja el, aki segíti az óvodapedagógusok munkáját, iránymutatást ad számukra, és gondoskodik arról, hogy a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenység összehangolt, dokumentált és átlátható legyen. Ő gyűjti össze és rendszerezi az óvodapedagógusok jelzéseit, vezeti a szükséges nyilvántartásokat, kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival. Minden intézkedését az igazgató tudtával és jóváhagyásával végzi.

Szükség szerint közös tevékenységeket szervez a családokkal, ahol közvetlen vagy közvetett módon segítséget nyújt a szülőknek nevelési feladataikban. A családok szociális és anyagi helyzetének ismeretében javaslataival hozzájárul ahhoz, hogy a rászoruló gyermekek a megfelelő támogatásokhoz, kedvezményekhez hozzáférhessenek. Figyelemmel kíséri a szükséges egyéni fejlesztések megvalósulását, azok dokumentálását.

Óvodánk a gyermekvédelmi törvény értelmében a jelzőrendszer részeként együttműködik a társszervezetekkel a veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében. A gyermekvédelmi munka akkor lehet eredményes, ha minden dolgozó elkötelezetten végzi a feladatát, és ha a gyermekvédelmi felelős, az igazgató és az óvodapedagógusok összehangoltan, egymást támogatva, a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva dolgoznak együtt.

Pedagógusok kötelessége és jogai:

- Az ONOAP és a P.P. szerint dolgozzon – egyéni fejlesztési tervet készítsen, illetve a gyermeki személyiség fejlesztéséről gondoskodjon,
- Az erkölcsi fejlődést, közösségi magatartást, testi, lelki fejlesztést biztosítsa.

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekkel egyénileg foglalkozzon, ha szükséges működjön együtt más szakemberekkel, segítse a felzárkóztatást, a tehetségek felismerését, tárgyilagos, sokoldalú ismeretet közvetítsen.
- A családi nevelés értékeinek megismerésére, a velük való együttműködésre építve a környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveljen
- A gyermek fejlődéséről a szülőt rendszeresen tájékoztassa
- Emberi méltóságot tartsa tiszteletben
- Pedagógus továbbképzéseken való részvétel
- Adminisztratív feladatainak maradéktalan, naprakész megvalósítása
- Nevelőtestületi értekezleten, ünnepélyeken, rendezvényeken való aktív részvétel
- A kötelező minősítések határidőre való megszerzése
- A hivatali titok megőrzése
- Hivatásához méltó magatartás tanúsítása
- Munkatársaival és más intézményekkel kompetencia határait betartva a gyermek érdekében működjön együtt
- Ötévenkénti továbbképzés 55 éves korig

7. BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM AZ ÓVODÁBAN

A Boldogságóra a pozitív pszichológia kutatási eredményeire és módszertanára épülnek. A gyermekek csoportos és egyéni tevékenységek során ismerkednek meg a boldogság fő összetevőivel, megtanulják felismerni, erősíteni és gyakorolni azokat a készségeket és attitűdöket, amelyek elősegítik a harmonikus, kiegyensúlyozott életvezetést.

Intézményünkben a Boldogságóra azon csoportokban kerülnek megszervezésre, ahol az óvodapedagógus elvégezte a programhoz kapcsolódó képzést, és rendelkezik a szükséges felkészültséggel a foglalkozások megvalósításához.

A program célja, hogy támogassa a pozitív érzelmek kialakulását, megőrzését és erősítését, elősegítse az értelmi és szociális fejlődést, valamint hozzájáruljon a gyermekek mentális egészségének és kiegyensúlyozottságának megőrzéséhez. A Boldogságóra Program tíz, egymásra épülő témakörből áll. Ezek a témák olyan kulcsterületeket érintenek, amelyek hozzájárulnak a gyermekek pozitív életszemléletének, érzelmi intelligenciájának és pszichés jóllétének fejlesztéséhez.” amelyek fokozatosan mutatják be a boldogság különböző forrásait és megélési lehetőségeit.

Témakörök:

- A hála gyakorlása
- Az optimizmus gyakorlása
- Társas kapcsolatok ápolása
- Jó cselekedetek gyakorlása
- Elköteleződés egy cél mellett
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömek élvezete
- A megbocsátás gyakorlása
- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

Az óvodapedagógus feladatai a program megvalósításában:

- A gyermekek támogatása abban, hogy a mindennapi élethelyzeteket könnyebben oldják meg.
- Az új ötletek iránti nyitottság erősítése, a boldogságra való képesség kibontakoztatása.
- A pozitív énkép kialakítása és megerősítése.
- A feladatok és játékok során a szeretet, magabiztosság, egymásra figyelés, önmagunk és társaink tiszteletének fejlesztése.
- Az optimista, bizakodó életszemlélet kialakításának segítése.
- Derűs, vidám, szeretetteljes mindennapok biztosítása, amelyek hozzájárulnak a gyermekek pozitív pszichés fejlődéséhez és testi egészségéhez.
- Játékos, élményszerű gyakorlatok rendszeres (mindennapi) alkalmazása.
- Beszélgetőkörök szervezése. érzékenyítő és empátiát fejlesztő gyakorlatok beépítése.
- A nyitottság, kíváncsiság, játék és öröm jogának biztosítása minden gyermek számára.
- A problémamegoldó képesség és a vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések felismerése, mások véleményének tisztelete, helyes nyelvi megformálás) fejlesztése.

Nyilatkozat

NYILATKOZAT

Kerekné Bicskei Anita, a Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde főigazgatója nyilatkozom arról, hogy az intézmény Pedagógiai Programjában bekövetkezett módosításokat jóváhagytam, azt az intézmény nevelőtestülete véleményezett, elfogadott többletkötelezettséget a fenntartó-működtető részére nem tartalmaz.

Lőrinci, 2025. augusztus 22.

Kerekné B. Anita
Kerekné Bicskei Anita
főigazgató

Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde

3021 Lőrinci, Rákóczi Ferenc utca 73.

OM: 031346

Tel.: 37/ 388-262, e-mail: napsugarovi@lorinci.hu

Jegyzőkönyv

Iktatószám: 4-7/2025

1. **Az összejeövetel témája:** nevelési évet záró és nyitó nevelőtestületi értekezlet
2. **Az összejeövetel időpontja:** 2025. augusztus 22.
3. **Helye:** Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde, Rákóczi Ferenc utca 73.
4. **Az értekezlet levezetője:** Kerekné Bicskei Anita főigazgató
5. **Jegyzőkönyvvezető:** Deliné Kovács Katalin
6. **A jegyzőkönyv hitelesítője:** Cseke Bernadett
7. **Jelenlévő nevelőtestületi tagok:** jelenléti ív szerint
8. **Igazoltan távollévők:** Zavarkó Krisztina (szabadság)
9. **Szavazatképesség megállapítása**
Kerekné Bicskei Anita főigazgató megállapította, hogy a nevelőtestület határozatképes
10. **A téma napirendi előterjesztésének sorrendje:**
Pedagógiai Program módosításának elfogadása
11. **Napirendi témák**
Pedagógiai Program módosítás utáni teljes átnézése
Pedagógiai Program módosításainak elfogadása
12. **Hozzászólások:** -
13. **Szavazás:**

Kerekné Bicskei Anita főigazgató nyílt, egyidejű szavazásra kérte a **Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde** nevelőtestületét a Pedagógiai Programról.

A szavazás eredménye: a nevelőtestület 100 %-os „igen” szavazati arányban elfogadta a módosított Pedagógiai Programot.

Lőrinci, 2025. augusztus 22.

Jegyzőkönyv készítő: Deliné Kovács Katalin

Hitelesítő: Cseke Bernadett

JELENLÉTI ÍV

A 4-7/2025 iktatószámú jegyzőkönyvhöz

Tárgy: Nevelőtestületi értekezlet a Pedagógiai Program módosításának véleményezéséről, elfogadásáról.

Ideje: 2025. augusztus 22.

Helye: Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde 3021 Lőrinci, Rákóczi Ferenc utca 73.

Név: SOMOGYI LILIA

CSEKE BERNADETT

BODIVÁR TIBORINÉ

SZILÁGYI ÁGNES

DELINE KOVÁTS KATALIN

CZITOR BARBARA

SOMOGYAI ORSOLYA

LÁSZLÓ NÓRÁ

KEREKESNÉ VICZIAN ZOLTÁRNA

Aláírás:

Somogyi Lili

Cseke Bernadett

Bodivár Tiboriné

Szilágyi Ágnes

Deline Kováts Katalin

Czitor Barbara

Somogyai Orsolya

László Nóra

Kerekesné Viczian Zoltárna

Nyilatkozat
A 4-7/2025 iktatószámú jegyzőkönyvhöz

Tárgy: A Pedagógiai Program átdolgozása

Ideje: 2025. szeptember 18.

Helye: Lőrinci „Napsugár” Óvoda és Bölcsőde 3021 Lőrinci, Rákóczi Ferenc utca 73.

A Pedagógiai Programmal kapcsolatban a Szülők Közössége a jogszabályban meghatározottak szerint annak tartalmát megismerte.

Lőrinci, 2025. szeptember 18.

.....
Szülők Közössége Elnöke

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Jogszabályi háttér:

Az egészségfejlesztési program elkészítését leíró jogszabály a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 128.§ (5) bekezdése: „A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.”

Az egészségfejlesztési program tartamát meghatározó jogszabály a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről a köznevelési intézmények névhasználatáról a 128.-129.§-a.

128. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné területére terjednek ki.

(4) A nevelési-oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

(5) A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

(6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(7) A nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján kívül csak olyan, a nevelési-oktatási intézménnyel jogviszonyban nem álló szakember vagy szervezet programjait, alkalmazásában álló munkatársát vonhatja be tanórai vagy gyermek, tanuló részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki, vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciós programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

(8) A nevelési-oktatási intézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

- a) az intézményben dolgozó iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) amennyiben működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

(9) A nevelési-oktatási intézményekben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés minőségbiztosítási keretrendszerét az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

129. § (1) Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

(2) A nevelési-oktatási intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

(3) Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

(4) A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható. A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken alkohol- és dohánytermék nem fogyasztható.

(5) Az óvoda, az iskola, a kollégium SZMSZ-ében kell meghatározni azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket a gyermekeknek, tanulóknak az óvodában, az iskolában, a kollégiumban való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

Intézményen belüli segítők:

gyermek – és ifjúságvédelmi felelős	családlátogatás, környezettanulmányok készítése, hátrányos helyzetű, védelembe vett, veszélyeztetett gyermekek gondozása, szabadidős programok szervezése és lebonyolítása (főleg mozgás) az esélyegyenlőség biztosításával
óvodapedagógus, fejlesztő pedagógus	közösségfejlesztés, prevenció, környezeti-higiéniai nevelés a gyermekek fizikai állapotának felmérése láb-és tartásjavító gyakorlatok
logopédus – gyógypedagógus	az alapellátáson és az azon kívüli sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás, az ő fejlesztésük érdekében való együttműködés az óvodapedagógusokkal
intézményi orvos, fogorvos, védőnő	a gyermekek testi, higiénés állapotának nyomon követése

Intézményen kívüli tényezők:

Intézményi orvos, Védőnői Szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat, NNK, Szociális Ellátó- és Gyermekjóléti Intézmény, Járási Hivatal, Rendőrség

A veszélyeztetettség feltárása, megszüntetése és a megelőzés együttes, összehangolt tevékenység. Ezért az intézmény együttműködik a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó intézményekkel, személyekkel, szervezetekkel.

Az egészségvédelem, egészségfejlesztés, mint általános nevelési elv, átfogja az óvodai nevelés minden mozzanatát. Nem lehet az óvodai életnek egyetlen pillanata sem, amelyben ne válnék kötelező erejűvé az óvodapedagógusok és az óvoda dolgozói számára az élet, a testi épség és az egészség megvédése.

Az egészség fogalmába nem csupán a betegség tüneteinek hiánya tartozik bele. Az egészséghez a teljes testi-lelki-szellemi jólét, a szociális biztonság is hozzátartozik. Az egészségnevelésben alapvető szerepe van a pedagógusnak és a szülőknek is egyaránt.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető. Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza.

Az egészségfejlesztés az óvodai nevelésben kulskompetencia kialakítását igényli. Nem egyszerű összeadása a hozzátartozó nevelési feladatoknak, hanem sajátos szemlélet és magatartásforma. Olyan értékek hordozója, amelyek csak összességükben szolgálják a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését és harmóniáját.

A köznevelési törvény módosításának megfelelően (20/2012.VIII.31. EMMI rendelet) az óvodai egészségnevelés, a gyermek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladatok, illetve az ezzel összefüggő egészségfejlesztési stratégia felállítása intézményünkben a törvényességi előírásoknak megfelelően került kidolgozásra és Pedagógiai programunk függelékében „Egészségfejlesztési program” címszó alatt kerültek megfogalmazásra.

A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy óvodásaink és az intézmény felnőtt közössége felismerjék az egészség érték jellegét. Ez a cél akkor érhető el, ha megalapozzuk a gyermekekben az önmagukért és a másokért érzett felelősségtudatot.

ÁLTALÁNOS CÉL ÉS FELADAT

Célunk a teljes óvodai életet átfogó, az óvodai nevelés megkülönböztetett szerepéből adódó, a gyermeki személyiségfejlesztés szempontjából alapozó jelentőségű egészségnevelési feladatok ellátása, mely felkészíti a gyermeket egészségének védelmére, távlati céljaiban elősegíti a társadalom számára az egészséges, edzett, terhelést elbíró személyiség kialakulását.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarat, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk. Az egészség e három jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk- egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

Óvodai nevelésünk megvalósítja az ONOAP-ban a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése címszó alatt megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely módot ad az embereknek, közösségeknek egészségük fokozott közben tartására és tökéletesítésére.

Célunk:

- A gyermekek egészséges életmódra nevelése
- Az egészséges életmód iránti igény kialakítása
- Helyes tisztálkodási és táplálkozási szokások kialakítása
- Környezettudatos viselkedés megalapozása
- Testi fejlődésük elősegítése
- Minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységekben.
- A gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változásának előidézése
- Az egészség megtartására, megerősítésére történő felkészítés
- A gyermek fejlődése, alkalmazkodása a környezethez, valamint az onnan érkező káros hatásokhoz. Ennek ellensúlyozásaként pozitív hatások gyakorlása a személyiségüket érő változásokra.

Feladatok:

- A gyermek gondozása, testi szükségletük mozgás igényük kielégítése
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- A gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása
- A környezet védelméhez kapcsolódó szokások kialakítása
- Az egészséges életmód, betegség megelőzés és egészség megőrzés szokásainak megalapozása

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermek biológiai, társadalmi, életkori és egyéni sajátosságait. beilleszthető az intézményünkben megvalósuló átfogó prevenciós programba, nevelési tanácsok szervezés, szülői értekezletek témájaként, mely lehetőséget ad arra, hogy a szülőket képessé tegyük az egészségesebb életmód követésére. A gyermekeken keresztül az egészségesebb szülői szemléletmód alakítása.

Egészségfejlesztés területei:

- Egészséges táplálkozás
- Minden napos mozgás
- A testi és lelki mentális egészség
- Bántalmazás, erőszak megelőzése
- Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- Személyi és környezeti higiéné

Egészséges táplálkozás:

A felnőttkori szokásokat, a gyermekkori minták és hatások határozzák meg. Ezért különösen fontos a nevelő hatású, az otthoni esetlegesen nem megfelelő táplálkozási szokásokat is ellensúlyozó, az életkori szükségleteket kielégítő étkeztetés.

Fontos a gyermeket a korszerű egészséges táplálkozás elfogadásában megerősíteni.

- A gyermekek táplálkozási, étkezési szokásainak megismerése. Elfogadjuk a kezdeti étvágytalanságot, válogatást, majd később ösztönözzük.
- Helyes étkezési szokások kialakítása lehetőleg folyamatos megvalósítással
- Ismerkedés új ízekkel, reformételek kóstolása
- Biztosítjuk a táplálék érzékeny gyermekek étkeztetését
- Folyadékbevitel folyamatos biztosítása
- Friss zöldségek gyümölcsök beiktatása a napi étkezésbe
- Szülők adományaiból zöldség és gyümölcsfogyasztás napi szinten
- Zöldség, gyümölcs fogyasztása változatos formában (savanyítás, frissen facsart gyümölcslé, zöldségsaláta, gyümölcssaláta, teák, sült zöldségek gyümölcsök készítése)
- A közeli kertekben szerzett gyakorlati tapasztalatok, helyszíni foglalkozások

Mindennapos mozgás:

A gyermek mozgásigényének kielégítésével, az egészséges és biztonságos környezet megteremtésével, a harmonikus összerendezett mozgásának fejlődéséhez, fejlesztéshez adunk lehetőséget.

- Mindennapos szabad mozgástevékenységek naponta meghatározott időben szabályozzák a gyermekek mozgás gyakorlását.
- A testi képességek fejlesztése, állóképesség, fizikai erőnlét (kirándulások, séták, kocogás, futás)
- Fejlesztőjátékok a szabadban (szenzitív játékok)
- Mozgásos-, versenyjátékok az egészséghez keretén belül
- Prevenációs céllal láb- és tartásjavító torna
- A pedagógiai cél a testedzés mellett a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése, az egészség fenntartása

A testi és lelki mentális egészség:

A megelőző (preventív) funkciók kialakítása a gyermekek pszichés sérüléseinek megelőzésére, az érzelmi és akarati működés gyakorlása, edzése.

Az óvodáskor az intenzív érzelmek időszaka, fontos feladat a lelki problémák elkerülése miatt észrevenni az esetlegesen fellépő szorongást, az önbecsülés hiányát a konfliktusok kialakulását vagy kerülését, negatív énkép meglétét.

A gyermek lelki fejlődésének fontos része a szocializációs érettség megléte. A testi és lelki erőszakkal szemben védelmet nyújtunk.

- A gyermek testi és lelki szükségleteinek feltárása (óvodába kerüléskor Anamnézis felvétele)
- Testi szükségletek kielégítése
- A természetes testközelség megléte, ringató-, ölbéli játékok (őszinte viselkedéssel, tapintattal, elfogadással, megértéssel testi kontaktus megteremtése (simogatás, ölelés, ringatás, lovagoltatás, höcögtetés)
- Tapintatos szeretetteljes bánásmód, rugalmas, de a következetesség megtartásával kezelt szokásrendszer
- Szülőkkel való partneri, jó, emberi kapcsolat kialakítása
- Az óvodapedagógus lelki- vezetési képessége (mentál-higiénés edzés)

- A gyermekeket érő stressz (stresszorok) felismerése (természeti tényezők, tárgyi tényezők, társas, társadalmi környezeti tényezők)
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése

Bántalmazás, erőszak megelőzése:

A bántalmazás folyamatos és rendszeres bántást jelent, melynek jelei a gyermek viselkedésében és egészségében is megmutatkoznak.

A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai-és vagy érzelmi, rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód minden formáját.

- a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, megszüntetése

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás:

Az óvodai elsősegélynyújtás legfontosabb eleme a balesetek megelőzése. Fontos, hogy a gyermekek rájöjjenek, hogy a balesetek egy kis odafigyeléssel és óvatossággal elkerülhetők.

- Balesetbiztonságos óvodai környezet kialakítása, fenntartása. Veszélyforrásokra figyelemfelhívás (a gyermekek megismertetése a biztonságos játékhasználattal)
- Az eszközhasználat megtanítása (olló, kés, villa, kerti szerszámok stb. használatának gyakorlása)
- Az utcai, közúti balesetek megelőzése (közlekedési szabályok megtanítása, gyakorlati alkalmazása séták, kirándulások során); közlekedésrendészeti szakember segítségének igénybevétele; közlekedési tanpálya az udvaron; alkalmanként tornaszobában)
- Otthoni veszélyhelyzetek megismertetése (házimunkák, növények, állatok gondozása, ételkészítés stb. témakörökben)
- Alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek, fogások elsajátítása
- Baleset-megelőzési ismeretek átadása (közlekedési balesetek, mérgezések, fulladás veszélyei, égési sérülések, áramütés és esés)
- Együttműködés az egészségügyi szolgálattal (védőnő, orvos, fogorvos)
- Az óvodapedagógus példamutató magatartása az egészséget védő-óvó életmódra

Személyi és környezeti higiéné:

A személyi higiéné az egyénre vonatkoztatott, életkori sajátosságoknak megfelelő helyes egészségügyi szokások összessége. Az egészség fő feltétele a tisztaság, amely alatt a testünk, környezetünk, ruházatunk tisztaságát értjük.

- A gyermekek testápolással kapcsolatos teendőinek feltérképezése, szokássá fejlesztése
- Testi higiéné, testápolás, tisztaság igényük kialakítása, személyi higiéné- „testvédelem” (nyári fényvédelem, naptej, folyadékpótlás, hideg elleni védelem stb.)
- Környezet higiéné, környezettudatos magatartás kialakítása „Ne szemetelj!” (szelektív hulladékgyűjtés, környezet tisztaságának és rendjének megtartására nevelés, környezetvédelem)
- Védőnői kapcsolatrendszer folyamatos működtetése
- Ismerkedés az orvos, fogorvos gyógyító munkájával
- Egészségét megszervezése, lebonyolítása

MÉRÉS-ÉRTÉKELÉS

A mérés-értékelés eredménye visszacsatolásként meghatározza az egészségfejlesztési terv hatékonyságát, kijelöli fejlesztetőségének területeit.

A gyermekek állapot felmérésének év végi megvalósítása és az adatok összehasonlítása

Konklúzió

VISSZACSATOLÁS

Az egészségfejlesztési program által megvalósult pozitív eredmények erősítik az intézmény közösségét.

„A gyermekben érlelődik a jövő” – Hermann Alice

Amiben mi élünk, ami nekünk megfelelt, a jövő felnőtteinek már nem fog!

FELELŐSSÉGÜNK

A mai gyermeket a jövő kihívásaira kell felkészítenünk úgy, hogy saját lehetőségeinek maximumával felvértezzük, hogy azt az értéket, ami benne van, a maga és a környezete számára felhasználhassa.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM GYAKORLATA, SZEMLÉLETE

Alapelvek:

- a. Az esélyegyenlőség biztosítása - minden egyes gyermek számára
- b. A tevékenység és a mozgás hatása a kedvező értelmi fejlődésre
- c. Sokszínű, érdekes, változatos, örömteli, biztonságos, játékos, meseszerű tevékenységek átélése
- d. Differenciálás szakszerű megtervezése helyett - öndifferenciálás lehetősége
- e. Önmegvalósítás-önkibontakozás-az önfejlődés elősegítése
- f. Sajátos, egyéni szükségleteinek kielégítéséhez hozzásegíteni,
- g. Saját tempóhoz mérten a fejlődéshez, a tevékenységek kivitelezéséhez
- h. Lehetőségek biztosítása – a tevékenységek megválasztásának lehetőségével - elegendő idő biztosításával

Esélyegyenlőség:

- Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték.
- Segít elérni azt a célunkat, hogy mindenkinek esélye legyen a benne lévő értékek kibontakoztatására --- a jövőben való boldogulásra függetlenül attól, hogy gyermek vagy felnőtt, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a neme, származása vagy anyagi helyzete.
- Az esélyegyenlőség alapja a diszkrimináció-mentesség.

Minden egyes gyermeknek joga van ahhoz, hogy amire szüksége van az egészséges testi-lelki fejlődéshez az biztosítások számára

Ez az alapelv kihat:

- az összes többi alapelvre!
- nevelőmunkánk megszervezésére (hatásrendszerünk, lehetőségek teremtése...

A TEVÉKENYSÉG ÉS A MOZGÁS HATÁSA A KEDVEZŐ ÉRTELMI FEJLŐDÉSRE

Tradicionális testnevelés helyett egészségfejlesztő testmozgás

Mozgás és tevékenykedés a komplex személyiségfejlesztés érdekében (értelmi, érzelmi, szociális és pszichomotoros dimenziókban együtt)

2012-ben (ONAP) megjelentek: a

- * pozitív énkép,
- * önkontroll,
- * érzelemszabályozás,
- * szabálykövető társas viselkedés,
- * együttműködés,
- * kommunikáció,
- * problémamegoldó gondolkodás

SOKSZÍNŰ, ÉRDEKES, VÁLTOZATOS, ÖRÖMTELI, BIZTONSÁGOS, JÁTÉKOS, MESESZERŰ, MOZGÁSOS TEVÉKENYSÉGEK ÁTÉLÉSE

- A gyermek abban fejlődik legjobban, amiben jól érzi magát
- Változatos tevékenységeket kínálunk
- Tevékenység-repertoárunk a gyerekek igényeihez, szükségleteihez, érdeklődésükhöz, kíváncsiságukhoz igazodik
- Ismernünk kell a gyermeket, hogy mi érdekli! (megfigyelések tevékenységek közben)
- Kezdetben a közvetlen fizikai szükségletek kielégítése a meghatározó (evés, biztonság, mozgás, tevékenykedés, - van aki soha nem lép túl ezen a fázison), majd a befogadás szeretet, tisztelet élvez előnyt – miközben az előzőek is megmaradnak

Amit a gyermek átélt, megtapasztalt, azt:

- ** örömrész kísérő
- ** hozzájárul személyisége fejlődéséhez
- ** magasabb rendű igények kibontakozását hívja elő
- ** újabb kihívások felé fordul meggyőződésből
- ** gazdagodik, fejlődik

Ez egy spirális fejlődés

- A gyermek saját igényei fölé emelkedik, mások igényeinek kielégítése felé, másokkal való törődés dominálódik – az boldogítja

Az öröm megtapasztalásához szükséges

- a cselekvés vagy feladat felismerése – Óvodapedagógusi ösztönzés
- nyitottság, kíváncsiság iránta - Óvodapedagógusi ösztönzés
- merni kipróbálni, kockáztatni, kísérletezni – Óvodapedagógusi ösztönzés

Amíg a gyermek eleget tesz a kihívásnak:

- a tevékenységhez szükséges képességeit, adottságait kibontjuk, és bővítjük is – önfejlődés, önkibontakozás
- figyelmét, türelmét előhívjuk - önfejlődés
- az alkotás, felfedezés örömeit nyújtjuk - önfejlődés
- saját képességeiben való biztonságot átéli - önfejlődés

- saját hatékonyságát megismeri - énképe javul - önfejlődés

DIFFERENCIÁLÁS szakszerű megtervezése helyett az ÖNDIFFERENCIÁLÁS lehetőségének MEGTEREMTÉSE

Az ÖNDIFFERENCIÁLÁS: olyan bánásmód, amely során – nem a gyermekeket differenciáljuk, különböztetjük meg fejlődési ütemük szerint, - hanem a tanulás-tapasztalatszerzés, a munkavégzés feltételeit szervezzük meg a differenciált lehetőségek felkínálásával (tevékenységválasztás, témaválasztás, eszközválasztás, csoportválasztás...).

Ezután a gyermek maga dönti el, hogy a felkínált (szintben és formában eltérő) lehetőségek közül neki melyik felel meg aktuálisan az adott pillanatban a legjobban, s azt választja.

Ez ad lehetőséget a gyermek számára az:

- ÖNNÖNMAGA MEGVALÓSÍTÁSÁRA,
- A benne rejlő értékes lehetőségeinek ÖNKIBONTAKOZÁSÁRA

A pedagógus a gyermek ÖNFEJLŐDÉSÉT ezzel segíti elő.

- A gyermeki igényekhez, érdeklődéshez való igazodás a sikeres fejlődéshez-fejlesztéshez alapvető, ezért ez a differenciálási mód különösen hatékony.

Az öndifferenciálás alapvető FELTÉTELEI:

- megfelelő eszközrendszer biztosítása
- lehetőségek biztosítása
- választás szabadságának biztosítása
- érdeklődésre számot tartó tevékenységek biztosítása
- ösztönző, tanácsadó, katalizáló szerep
- nyitottság, indirekt irányítás

NÉZETEK A FEJLŐDÉS ELŐSEGÍTÉSÉRE

A) A GYERMEKEK FEJLESZTÉSÉT TARTJÁK FONTOSNAK, KÉT SZÉLSŐ FEJLETTSÉGI PÓLUS VONATKOZÁSÁBAN:

**GYENGÉK (koordinálatlan, gátlásokkal rendelkezők, képességek fejletlenségét mutatók) felzárkóztatását tartják fontosnak*

**TEHETSÉGESEK gondozását tartják fontosnak*

B) A GYERMEKEKHEZ VALÓ IGAZODÁST TARTJÁK FONTOSNAK:

** mozgásigényéhez, érdeklődéséhez, társválasztás igényéhez, elismerés-, önállóság vágyához, szabadságigényéhez...stb. ---- szükségleteihez igazodni*

** képességeinek aktuális fejlettségéhez*

** aktuális testi, szellemi, lelki állapotához, kedvéhez*

C) A GYERMEKI ÖNFEJLŐDÉS ELŐSEGÍTÉSÉNEK MEGSZERVEZÉSÉT TARTJUK FONTOSNAK:

Ezt valljuk, hisszük, ezt igyekszünk beépíteni a nevelőmunkánk során.

** változatos tevékenységrendszerrel, érdeklődésre számot tartó, játékos, élményszerű tevékenységekkel*

** az aktivitás kiváltását érezzük el.*

(pl.: mesébe ágyazottan, érdekes eszközökkel, olyan helyszínen, ami élményszerű, olyan körülményeket teremtve, a kisebbeknek való példaadásra hivatkozva, versenyezve, stb.)

MOZGÁS-MOZGÁSIGÉNY

<u>Területei:</u> Jogok, igények	<u>Megvalósítás</u> <u>lehetőségei</u>	<u>Szervezési feladatok</u> - objektív feltételek: hely, idő, eszköz - szubjektív feltételek: légkör, élmények, minták, személyi feltételek, módszerek, stb.	<u>A szükségletek</u> <u>kielégítése során</u> <u>beépülő értékek</u>
MOZGÁS IGÉNYÉNEK megfelelően mozoghat, ha szomjas ihat..stb.	- folyamatos napirend, életritmus -MINDENNAPI MOZGÁS - elegendő levegőzés, - udvari mozgás - szervezett mozgás - szabadtéren - kirándulás, séta - szánkózás, hógolyózás....	- udvar kihasználása - gyermekismeret - mozgásfejlesztő eszközök, - tornaszoba, sószoza terembeosztása - mozgásos játékok kezdemenyezése	Egészséges életmód, <i>biológiai értékek:</i> egészség értéke, mozgás megszeretése, stb.

2. számú függelék

Megfigyelési szempontok a gyermek érdeklődési területének megállapításához, valamint a speciális adottságainak felfedezéséhez (gardneri tehetségterületek)

Kategóriák pontozása:

Teljes mértékben jellemző = 5 pont

Általában jellemző = 4 pont

Néha jellemző = 3 pont

Ritkán jellemző = 2 pont

Nem jellemző = 1 pont

Sorszám	Logikai-matematikai Tehetségterület szempontjai	Pontszám
1.	Érdeklődik a logikai játékok iránt	
2.	A konstrukciós játékokban mindig újabb variációkat talál ki	
3.	Kedveli a társasjátékokat	
4.	Emlékezete, képzelete figyelemre méltó	
5.	Vitapartner, erős kritikai érzéke van	
6.	Gyorsan megjegyzi és felidézi a tényeket, információkat	
7.	Humor (nyelvi lelemények) jellemzi	
8.	Gyors megoldó képesség jellemzi	
9.	Ismeretei gazdagok, sokszínűek	
10.	Kreatív a problémamegoldásban	
Összes pontszáma:		

Sorszám	Testi-kinesztetikus tehetségterület népi mozgásos játékok tehetségterület	Pontszám
1.	A körjátékokat kedveli az óvodában	
2.	Tisztán énekel pentaton jellegű dalokat	
3.	Mozdulatokat szívesen utánoz	
4.	Jó a téri tájékozódása	
5.	Összerendezett mozgású	
6.	Magabiztos a fellépése	
7.	Szívesen vállal szerepet	
8.	Táncos mozdulatokat szívesen kreál	
9.	Kezdeményezi szabad játékában is a társaival a táncos mozdulatokat	
10.	Érdeklődik a népzene, tánc iránt	
Összes pontszáma:		

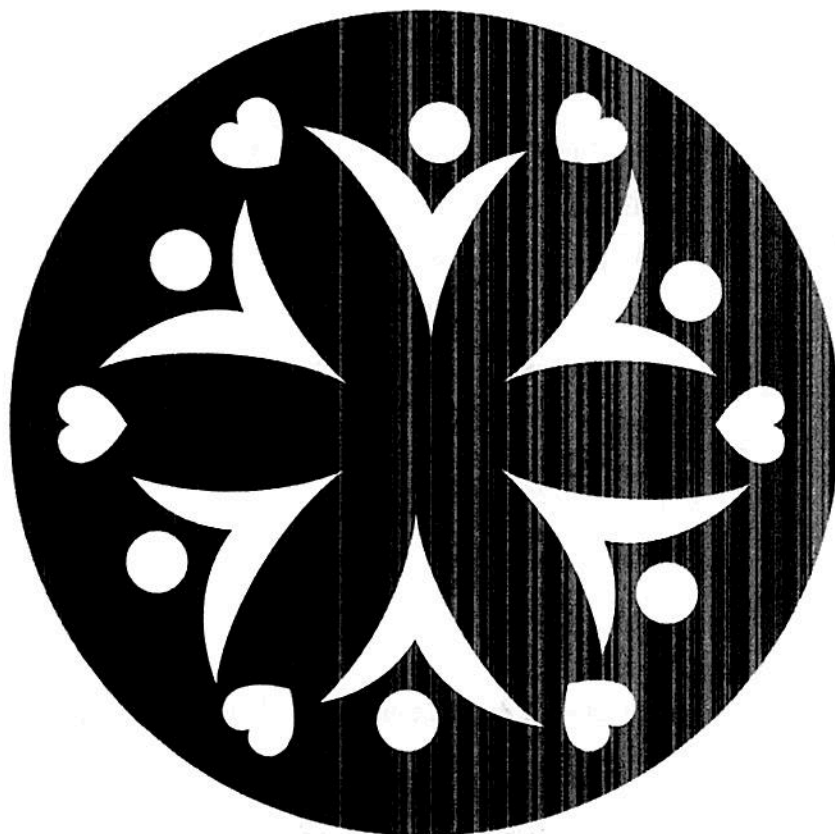
Sorszám	Testi-kinesztetikus tehetségterület mozgás Mozgás	Pontszám
1.	Jó ritmusérzékű, harmonikus mozgású	
2.	Kedveli a mozgást	
3.	Koordinált mozgású	
4.	Jó a téri tájékozódása	
5.	Futásban, kocogásban élenjár	
6.	Egyensúlyérzéke megbízható	
7.	Laza, hajlékony	
8.	Jó teherbírású	
9.	Erős, bátor fellépésű	
10.	Kedveli a labdajátékokat	
Összes pontszáma		

Sorszám	Nyelvi tehetségterület mese drámajátékok Mese, drámajátékok	Pontszám
1.	Gazdag szókincs	
2.	Kifejező beszédképesség	
3.	Szereplési vágy	
4.	Bátor, magabiztos fellépés	
5.	Fantáziadús, képzeletgazdagság	
6.	Erős beleélő képességgel rendelkezik	
7.	A tanult meséket élvezetesen elmondja	
8.	Élvezi a drámajátékokat	
9.	Ötletei vannak a mese feldolgozásához	
10.	Szeret mondókákat, verseket mondani.	
Összes pontszáma		

Tehetségprojektek az óvodai tehetséggondozás támogatására

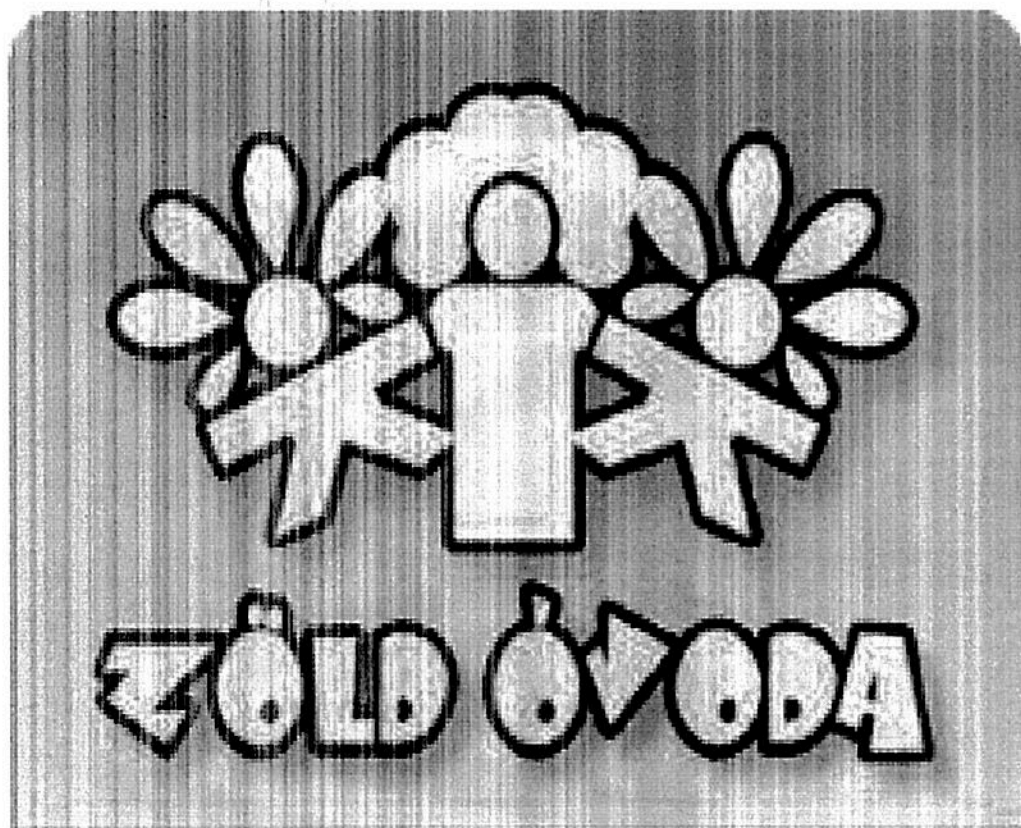
A projektekben feldolgozott témák az óvodai tevékenységekhez és tehetségterületekhez kapcsolódnak, a gyermekek érdeklődésére építenek, sok cselekvésre, tapasztalatszerzésre és játékos élményszerzésre adnak lehetőséget. A módszertani dokumentumok az Oktatási Hivatal szakembereinek koordinációjával, a tehetségnevelésben jártas óvodapedagógusok és mesterpedagógus szaktanácsadók közreműködésével kerültek kidolgozásra, melyek az alábbi linken megtalálhatóak és a mindennapos tehetséggondozás alkalmával, a tehetségműhely foglalkozások alkalmával használhatóak.

https://www.oktatas.hu/koznevelés/pok/budapest/szaktanacsadói_anyagok/#%C3%B3voda

Boldog Óvoda

4. számú függelék

2024-ben sikeres pályázattal harmadszor is elnyertük a címet

A Biztonságos Óvoda címet 2021- ben nyertük el.

A "Biztonságos Óvoda" program egy közlekedésbiztonsági program, melynek célja a gyerekek felkészítése a biztonságos közlekedésre.